

VIENYBĖ LIETUVNIKU

Literatūros, mokslo ir politikos sanvaitinis laikraštis.

Nr. 27.

Plymouth, Pa., d. 3 Liepos (July) 1901 m.
ENTERED AS SECOND CLASS MATTER AT THE POST OFFICE AT PLYMOUTH, PA.,

Metas XVI.

Rasiant apie permainymą adresu
butinai reikia atsiųsti ir senąjį adresą
Dėl norinčių pamatyti mūsų
laikraštį siunčiame vieną numerį
dykai. Prenumerata turi būti iš-
virszaus apmokėta.

THE WEEKLY
"Vienybė Lietuvniku"

APPEARING EVERY WEDNESDAY
The only Lithuanian "NEWSPAPER"
in PLYMOUTH, PA. Represents the
interest of more than 300,000 Lithu-
anians in the United States. Subscrib-
tion only Two Dollars per year.

RATES OF ADVERTISING.
ONE LINE ONCE \$0.25
ONE INCH ONCE \$1.00
ONE INCH, ONE YEAR \$10.00
all communications must be addressed

J. J. Paukštis & CO. Plymouth, Pa.,
The Printing Office of „Vienybė
Lietuvniku“ executes the cheapest,
promptest and most correct printing
in lithuanian language:
Jon Partridge in all modern languages.

Vienybė Lietuvniku

Išveina kožną Seredą, Plymouth
KASZTUOJA.

ANT METU AMERIKOJE.... \$2,00
Į UZMARE..... \$3,00

APGARSINIMAI.

Colis apgarsinimo ant metų \$10,00
Viena eilutė smulkiom raidėms 25c.
Už colį vieną sykį garsinant \$1,00
Pajieszkvojimai: už vieną sykį 50c
Du sykius garsinant 75c.
Tris sykius (už vieną dolerį) \$1,00

Pinigai kitaip nesišunčia, kaip tik per
MONEY ORDER, o registravotose gramotose
nt ezito antrazso:

J. J. Paukštys & CO.
224 East Main Str.,
Plymouth, Pa.

Griauciausiai išgydo visokias ligas

Dr. J. Szlupas

Telephone 4373. 421 Penn. Ave.
Scranton, Pa.

Star Drug Store.

kampas Main & Eno str.

PLYMOUTH, PA.

Parduoda gerai sutaisytas gyduoles ir chemiskus dalykus. Gerą
muilą, szeptecius, szukas ir t. t. Perfumas ir didelę daugybę visokių
mažmozių. Czysta arielka, vynai ir kitoki gėrymai vartojami kaip vaistai.

Daktaru receptai sutaisomi kogeriausiai.

M. ROSENBAUM

Geriause dėl Lietuvių Agentura ant visos
Philadelphios.

Pardūdam LAIVAKORTES ir TIKIETUS GELŽKELIU į visas
dalis svieto, ir ant visokių linijų. Turim susineszimus kiek-
vienoj' dalyje svieto ir siuncziam pinigų greitai ir pigai.

Susisznecam visokiose kalbose. Pinigų priimam ban-
kon ir iszmainom. Visame dūdam prieteliszką rodą.
Musų Offisas 609 South Third str., PHILADELPHIA, PA.

A. L. GRAICZUNAS,

(LIETUVISZKAS DAKTARAS.)

227½ West Division st. Chicago, Illinois.

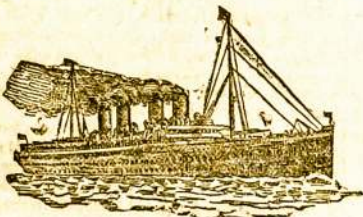
PRIMA { nuo 8 iki 10 ryto
LIGONIUS { nuo 12 iki 1 po piet
nuo 7 iki 9 vakare.

Atelk pats arba gali paszaukt į savo namus. Gydan paszekmingai ir didzielsioje paslaptryje
užlaikau uželkrezczianczias limpanczias, gėdingas ir prastoto vyriszczumo ligas.
Atiszczaukiantiems per laiszką su apraszynu savo ligos duodu rodą.

Telephonas 309 - 3 S. S.

P. V. Obiecinas,

1118 Carson str. S.S. PITTSBURG, PA.

Pardodu Laivakortes ant visokių linijų irsiunc-
ziu pinigų į visas dalis svieto. Doviernestis
(pavedimų rseztu) atlikimui reikalų su Masko-
lijos valdžia. Iszmatnuo visokius pinigų ont
amerikoniszkių ir t. t. Daran apszegėjimus nuo
ugnies (Fire Insurance) ant visokių dalytų. Jeigu
kurį atkeliauvsi užlaikyti kastlegarnėje, tegul
szaukiaisi prie manęs, o asz jį iszliuosuosiu.

Lietuviai kreipkitės pas savo tautietį, o be jo
užganėdinti.

W. Matusевичius.

Uzdėjan krantvę visokių tavorų kaip ant tai:
marszkinų, kalnietų, naktaizų, petnesų, viso-
kių skrybėlių, maininų czeverykų, marszkinų ir
dar kitokių dalytų. Telpogį laikau ir krianciszką
szapą, slavin drapanas dailiai ir pigiai. Lietuviai
jeigu einat pas žydą, gerians elkit pas savo tautietį
112½ E. Main st. PLYMOUTH, PA.

NEIKITE PAS SVETIMĄ

bet pas

V. SAVA

13 Canal Street,

WILKES-BARRE, PA.

Degtinė ir Alus kvieczia lie-
tuvius.

Daugiau kaip
30 metus iszmgintasi
Dr. RICHTERO
wisam swietul zinomas
"ANKER" (Inkarinis)
PAIN EXPELLER.
yra geriausia gyduole nuo
Rheumatizmo,
Neuralgijos, Sausgelos,
Strenu Skaudejimo ir tt.
ir wisokiu Rheumatiszku
skaudejimu.
uz 25c. ir 50c. pas wisus
aptiekorius arba pas
F. Ad. Richter & Co.,
215 Pearl Street,
New York.

Mėsinyčia Adomo Adžgaucko,

Užlaiko kasdien szviežią mėsą, kiau-
liena, versziena, jautiena, avincziena,
kumpiai szvieži rukyti, deszrų visokių
galima gauti dideliam pasirinkime.

teipogį užlaikau mil-
tų, cukriaus, kavos,
arbatos, žuvų, silkių,
surio ir visko kas tikt

yra reikalinga žmogui dėl maisto ir
už pigesnę prekę nei kaip pas kitus
visi pas Ad. Adžgaucka

220 E. Main Street,
PLYMOUTH, PA.

Teleponas 352 Plymouth.

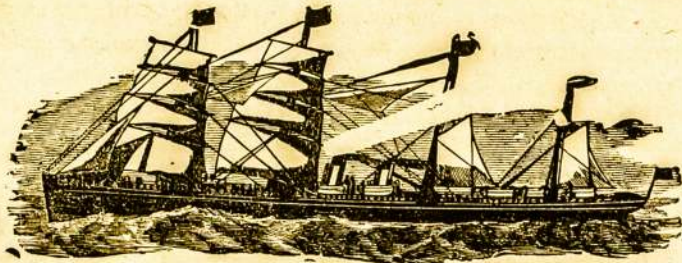
Daktarka Johanna Želviene.

Vienintėle lietuviszka daktarka
gydo visokias ligas. Offisas ir gy-
venimas: ant kampo Centre Ave. ir
Church ulyezių. PLYMOUTH, PA.

Offisas { nū 7 iki 9 ryto,
nū 12 iki 1 po piet,
atidarytas { nū 6 iki 8 vakaro.

Priima į savo namus ant tamtikro
laiko gimdyves (moteris palage) ir su-
teikia joms pagelbą ir gerą priežiūrą.

Max Kobre
 Successor to
KOBRE & HERSCHMANN
Litewski i Polski BANK
 40 Canal Str.,—142 Division Str., New York

Prieteliai! dūdu jums žinią, kad mes pardūdam Szifkortes ant visų greičiausių laivų už pigiausią prekę. Esu užvirtintu agentu ant linijų, North German Lloyd Brėmeno; Hamburg Amerikan Line Hamburgo; Red Star Line, Antverpo ir Nitherlands Lines Roterdamo. Siuncziamė pinigų, kuriūs jūsų prieteliai gauna į 15 dienų. Musų kantoroje galite susiznekėti lietuviszkai ir lenkiszka. Ateikite ir persiliudikite, kad mes per 25 metus su kožnu apsiėjome teisingai. Teiposgi pardūdame tikietus ant visų geležinkelių Amerikoje ir Europoje.

Duodam žinoti kad mes priimam pinigus į depositą bankos ir mokam po 3½ procentus ant metų. Procentą tik tą mokam nuo 50 dolerių ir višzaus, ale kad buva padėti ne mažiau kaip 6 mėnesius. Padėti ir iszimti gali kožną dieną nuo 9 ryto iki 2 po pietų, ir nuo 4 iki 8 val. vakare.

Lietuviszkas ir Lenkiszkas **Kromas** visokių szviežių tavo rū. Taipogi pardūda szifkortes į visas dalis svieto, ant greičiausių ir drucziausių laivų. Iszmaino visokius piningus, o ir nusiunczia į užmarę, tiesiog į namus greitai ir pigiai.

Tam. A. Butkevyczius,
 NANTICOKE, PA.

Didele krautuve

IR KARCZIAMA
 Kas nori gero tavo gauti ir skanaus gėrymo ragauti, tegul atsilanko pas **Joną Žukaucką**
 Plymouth, Pa.

ADRESAI

CENTRALISZKŲ VIRSZINŲKŲ „TĖVYNĖS MYLĖTOJŲ“ DRAUGYSTĖS.

Prezidentas — V. Daukszys
 764 S. 2 str. Philadelphia, Pa.

§ Sekretorius — A. Ilgunas
 412 Breaker Str. — Scranton, Pa.

Kasierius — A. Olszewskis
 60 Sub-Sta. Chicago, Ill

Knygius — N. Olszinskis
 825 St. Clair str. Cleveland, Oh.

The Fair Store.

Prekės mus krautuvejė:
 Virimui Kaval puodal 19 c. ir aukszcziauz
 „ Arbatui „ 19c „ „
 „ Puodas „ 15c „ „
 „ Imbrikėlis 65c „ „
 „ Blindai 33c „ „
 „ Puodukai 5c „ „
 „ Torielkos 8c „ „
 „ Samcziai 5c „ „
 „ Kepimui biekė 10c „ „

THE FAIR STORE
 Pirmiaus Herberger's stand 43 E. Maine st.
 Abe J. Stone, savinikas.

„LIETUVA“

Nedėlinis Laikrasztis iszeina kas pėtnyczia Chicagoje ir paduoda žmonėms svarbiauses ir teisingiauses žines isz Amerikos, Lietuvos ir viso svieto. „Lietuva“ paduoda naujusias politiszkas žines, tai yra, apie krutėjimą žmonių visuose krasztuose svieto, visose vieszpattytėse, apie jų darbus, uždarbius, naujiausius iszradimus (iszmislus) ir t. t. Kas „Lietuvą“ skaito dazizinos apie viską, kas tik sviete darosi, apsiszvieis ir iszmoks žmoniszka pasielgti.

„Lietuva“ kasztueja ant metų \$200, ant pusės metų \$100. Pinigai tur but užmokėti isz virszaus.

Užsiraszdydami ir pinigus siusdami adresuokite teip:

A. Olszewski.
 924 33-rd. st., Sub-Sta. 60
 CHICAGO, ILL.

AGENTAS

asekuravojimo NAMŲ ir visokių DAIGTŲ nū ugnies

GEO. GWILLIAM, agentas.

Main str. Plymouth, Pa.

Skaityk su atyda!

Pirmas Lietuviszkas **BRAVORAS** Suvienyose Valstijose Sziaurinė Amerikos, kuriame iszdirba geriausė ALŲ PORTERŲ ir ELIŲ.

Nes yra daromas isz grynų javų ir geriausių apfinių, norint ir geriant truputį užsilinksminti bet galvos neskauda, nes jame nėra jokių primaiszytų kvarbų nė proszky.

Todėlgi perkantiejie ir pardavėjai (karcziamnįkai) visados reikalaukite Lietuviszko

laus: — viena jog yra geriausias alus, o antra teip darydami suszelpsite aavo Vientauzcius lietuvius.

POLISH---LITHUANIAN BREWING CO.
 DANVILLE, PENN., A.

6 West Main st. — tai yra mus numeris. 100 centų nupirks daugiaus mėsos mus krautuvejė, negu kokioj nors kitoj mieste. Kodel? Mes perkame už pinigus ir parduodame už pinigus, už tai niekur nepraklezame. Nepraszykite pas mus barguoti. NUMAZINTOS PREKES MUS MĖSOS KSACTUVE.
 6 W. Main st. Plymouth, Pa.

Apszvieta ir Mokslas už pigiause preke.

Biblija arba Rasztas Szventas Seno ir Naujo Testamento, vokiszkas drukas, puikiame apdare \$5.00
 Naujas Testamentas, lietuviszkas drukas, puikiame apdare \$1.00
 Budas Doro Pasilinksmimimo Laisvose Valandose \$1.00
 Lietuviszkas laikrasztis, nedėlinis, ant pusės meto \$1.00

Kaip matote, viskas sykiu kasztuoja \$8.00, bet dabartės atiduodu ta viska draugia kaip yra aukszcziaus minėta, tiktai už \$5.00. Skyrium neparduodu nieko isz szito suraszto, kaip tiktai keturis dalykus draugia.

PASARGA: Laikrasztai ant pusės meto duodu viena isz szitu trijų: 1 Vienybe Lietuviniku, 2 Lietuva 3 Atėltis. Kožnas pirkėjas szitos mano ofertos, turi tiesa pasiekirti sau viena isz aukszcziaus minėtu laikraszczių ir sykiu su steliunku tur dānezti man laikraszczio vardą.

Kas nenori arba negali atsiniuti pilnos sumos pinigų t. y. \$5 00 sykiu su steliunku, tas tegul siunczia \$1 00, bet nēmazina, o kitus \$4 00 damokės ant expreso priimdamas pirkinti. O jeigu kas nēiszlėteka iszduoti \$5.00 ant karto, tas tegul siudedu su drangu per pusę, o abudu džiāngels pasinaudoje isz szitos mano ofertos.

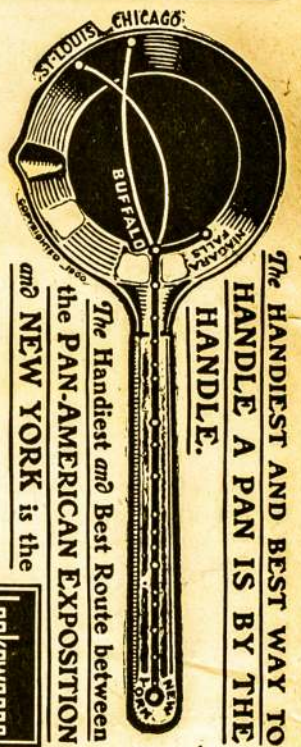
Lietuviai, naudokitės isz szitos teip gausios progos, nes szia oferta padariau tiktai vien dēlei jusų labo ir tiktai ant trumpo laiko.

Pinigus relikia siusti per Money Order, arba registravotol gromatol. Adresuokite sziteip: **M. Mockus,** Bx 54, Detroit, Mich.

T. E. CLARK, Genl Superintendent.

T. W. LEE, Genl Passenger Agt.

B. D. CALDWELL, Traffic Manager.

Joe Harrio HOTELIS

103 E, Main ir kampo Eno str.
 Szaltas alus, skani artelka, cigarai pirmos kilasos
 Teiposgi užkandziai dovanai kas vakaras.
 Jonas Drapiwskis Bartenderis.

Skalbinyczia (Laundry.)

Skalbia marszkinius ir kitus visokius mažmozius czystai, greitai ir už prieinamą praekę. Neszkite skalbinius pas **SAM LEE,**
 32 East Main Str. Plymouth, Pa.

PERŽVALGA.

— Pradžioje Geguzio Rusijos valdžia isztremė už lietuvių J. Parszaitį ir M. Vasilianką į Odesą ant vienerių metų. Isztremtiejie jau Odesoje ir kaip „politizski praskaltėliai“ esti be jokio užsienio, negali gauti nėjokio darbo. Tik policija anuos nenuleidžia nuo akių ir daboja kiekvieną jų žingsnį. Kun. Szmulkszcziio isztremimas pasibaigė 1 Liepos.

— Rusijoje, kaip žinoma, valdžia pakėlė ne nuo seniai klausimą apie patobulinimą viso davado žmonių apskrytyme ir įtaisyme mokslainių. Tarp kito, valdžia deda didesnę rupestį apie mergaicių apszvietimą ir ketina įrengti yvairias mergaitėms iszkalas. Rinkdama statistiszkas žinias apie apszvietimo iszsiplėtimą liaulyje (žmonėse), valdžia su pa-i-tebėjimu persiliudijo, kad Rusijoje nėra žmonių tarpe suaugusios moters, kuri mokėtų raszyti. Pasirodė, kad tik Lietuvoje, Latvijoje, Igaunijos ir Suomijoje (Finnlandijoje) didesnė moterių dalis pažįsta rasztą („New Yorker Staats-Zeitung“). Dar syki Rusijos valdžia apturi didelę gėdą, kad szalyj, kur epszvietimas iszsaknijes kuoplacziausiai, draudžia žmonėms spaudą ir rasztą.

— Tilžiszke „Nauja Lietuvoska Ceitunga“, vakszydama apie prisidėjamą vokiszkosios konservatyvų frakcijos, rinkime kandidato į seimo deputatą, prie tautiszkos lietuvių sąplato, — su aiskiu dalyko supratimu iszsitaria, jog negalima užsitikėti vokiecziais, kad jie ir skubinas iszreikszi gerus savo norus. Tikra teisybė: nors nepridera daryti užmėtinėjimus už piktus palinkimus net ir savo politiszkiam, prieszininkams, tacziaus kiekvienas numano, kad tokioje kovoje už virszinybę visi el-

giasi teip, kaip kam parankiaus ir naudingiaus. Negalima nepripazinti p. Macziuliui ypatingo takto, jog jis stacziai ir atvirai atmetė vokieczių pasigerinimą ir netvirtus jų pažadėjimus, o stipriai stojo lietuvių puseje. Sverdėjimas arba svyravimas į vieną ir į kitą pusę iszeitų ant blogo netik pacziam p. Macziuliui, bet ir lietuviams. Dar syki raginam savo brolius Prūsų Lietuvoje eiti isz vieno ir su vienokiu atsidedimu, o p. Macziuliui velyjam nenukrypti nuo aprinktojo kelio. Tikimes, kad visi santaucziai Amerikoje gaivina lygiai geras simpatijas mūsų brolių darbams Prūsų Lietuvoje.

— D-rs J. Szliupas, dabaryksztis Lietuvių Laisvaimnių Susivienijimo rasztininkas paduoda kasos atskaitą už peireitus metus (nuo Birželio iki Birželio), iszduotą buvusio sekretoriaus p. Ambrazevyczius. Kasos stovis toks: įeigos buvo \$106,39, o iszeigos \$111,00; pas kasierių gyvais pinigais liekti \$11,78. Jei kuopų sąnariai tiks sudėti po \$1,50, tai bus iszleistas vertimas K. Buchnerio knygos „Pajiega ir Medega“.

— Dar labai neseniai, kada Prūsų lietuviai nedrįsdavo nė sapnuoti apie aprinkimą savo pasiuntinio į Vokietijos seimą, vokiecziai, varydami savo norus, paskirdavo nuo lietuvių vardo į seimo deputatus ką tik užsimanydavo, o lietuviai atstodavo tik tiek, kiek „balsavimo gyvuliai“, pagal teisingą „Naujos Lietuvoskos Ceitungos“ iszsitarimą. Szįdien vokiecziai, nelyginai laputės, gerinasi ir laizosi prie lietuvių ir įeigu tikisi ką laimėt, tai tik vylium arba apgavyste. Ar ne laikas ir Susivienytųjų Valstijų lietuviams atsimiti, kad ir jie turi naudotis isz politiszkų savo tiesų.

— Paskutinė žinia pranesa, kad Klaipėdos ir Szilokar-

cziamos pavietuose, Prūsų Lietuvoje, rinkimas kandidato į ciosorystės seimo pasiuntinius, į mirusio J. Smalakio vietą, paskirtas 19 dienoje Liepos mėnesio.

— „Lenkių susivienijimas“, per seimą 21 Birželio, iszrinko vyriausio organizacijos gydytoju tautietę dr. M. Doviatt isz Chicagos. Garbingoji tautietė nuo lietuviszkų organizacijų bene szalinasi.

Musu skaitytojams.

Su sziuomi užprasdomu musu garbius skaitytojus atnaujinti prenumeratą kaip ir užvilktąją prisiusti.

Isz Lietuvos.

Musu mokslincyzios.

Vienas patsai žinojimas svetimų kalbų nė apszvieczia, nė laimingu padėro. Žinojimas kalbų — tai tiktai raktas į mokslus, darbo pragumas, — o maskoliams, rodos, tik ir terupri pramokinti mus — kalbos; daugiau nieko, — teip ir padaro, kad mūsų vargas, padėtas ant iszsimokinimo, iszeina ant vejų. Jei mus nori su ruskiais sulyginti kalba, tai tegu visupirmu sulygina — tiesomis; tada mes patys rusiskai iszsimokysime. Kol-gi mes nematysime naudos iszmokėjimo rusiskai, tol su botagu neprivarys mokėtis. Isz geros valios — niekas nenori prisiminti naujų mokyklų Sztaiztai ir patvirtinimai.

Darbėnuose, tarpininkui pradėjus giedoti apie valdzios gerumą ir rupestį apie mūsų apszvietimą, apie jos prizadus suglobti valstieczius, statant po sodzius naujas mokyklas, visi vyrai atsakė: mokyklą turime miestelyje; pernai ją padidinome; užlaikome du mo-kytoju; vaikų telpa daug, — tai kam mums reikia naujų

iszkaszczių?

Truskavoje, nėra mokyklos; tarpininkai seniai jau valstiečių seimininkus zudo, įkalbinėdami įsitaisyti tą auszros žvaigždę. Bet ir tarp truskaviečių jau yra prasiszvietusių ir isz visoko naudos reikalaujančių. Nematydami naudos isz rusiszkos kalbos, griežtai atsakė nuo įsitaisymo rusiszkų mokyklų.

Ramygaloje, tai net juokai iszėjo. Tarpiuinkas su mokyklų perveizdėtoju (inspektorium) suszaukė seimą. Inspektorius minksztu svajojančiu balsu, net užsimerkęs, ėmė vyrams pamokslus sakyti apie reikalingumą mokyklų, ypatingai mergaitėms. Vyrai klausė tep ramiai, teip ramiai, kad... neužilgo selska tuszczia pasiliko; atvėręs akis, inspektorius iszvydo tik vieną raudonsilių czebatlaizį, kaimyną—starostą, su keleta jam lygių pusgalvių, dievobaimingai klausanczių, bet, žinoma, nieko nepermananczių. — Vis tai ne per didi vaisiai szjmetinės agitacijos. Ne didesni bus jie ir toliaus, žmonėms vis labiau iszdrįstant ir savo naudą suprantant.

Lėliunuose, Ukmergės pav. Garsus paleistuvis ir kulvarta, isz kataliko — liuterietis, isz liuterieczio — pravoslavnu žadąs likti, Lėliunų parapijos dvarponis Siezienevskis, įkurtojas cerkvinės mokyklos, supykęs ant dabartinio prabaszcziaus, kun. Masaiczio, už atėmimą bažnytines žemės, kurią neteisingai buvo užvaldęs, apskundė gubernatoriui, kad per kunigo įtekmę žmonės vaikų į popo iszkalą neleidžia. Kvailas pranzsimas, lyg jau musiszkiai dar nesupranta, ar galima vaikus tokiose iszkalose mokėti, ar ne. Lietuviai dar neteip isztvirke, kaip Siezienevskis. Kun. Masaitis lengvai iszsiteisino.

(Isz „Tevynės Sargo“)

AVOBEAS Su-
Sziaurine-
dirba geriau-
ELIU.
grynų javų
norint ir ge-
smini bet gal-
es jame nėra
q kvarbų nė
ntieje ir per-
mnikai) visa-
Lietuviszko
si suszelpite
N
N.A.
AC65
The HANDEST AND BEST WAY TO
HANDLE A PAN IS BY THE
HANDLE.
prio
IS
po Eno str.
ai pirmos bilas
as vakars.
artenderis.
undry.)
itus visokius
ai ir už prie-
skalbinius
LEE
ymouth, Pa.

Parapijų reikalai.

Lenkystės apasztalas. Naumiesčio pralotas bausis lenkomanas, jis ne katalikystės platytojas, bet lenkystės. Nėgana ką žodžiais giria lenkiską kalbą, bet ir darbais. Dabar neseniai tapo įtaisyti du kryžiai su lenkiskais paraszais, kurie lietuviszkai teip išsiguldo: „*už pabucziavimą vieną Tėve mūsų 100 dienų atleidų*“. Tai kas czia, rodos, buvo tie keli žodžiai lietuviszkai paraszyt, bet pralotui lenkiszka kalba meilesnė. Kiti gal pamislyt, kad pralotas tuodu kryžiu sav pastatė. Tie kryžiai ir naujieje langai su lenkiszkais paraszais liudys per amžius, kad Naumiestis turėjo tersziką lietuviszkos kalbos ir Dievo namų. Laiikas butų lietuviams susiprasti ir neduoti kokiems lenkpalaiikiams terszti savo vardą, savo kalbą, savo bažnyčią.

Pabranginimas miszių.

Naumiesčio pralotas dabar pabrangino miszias: pirma buvo 1 rub. 50 kap., dabar jau 2 rub. „O, vaikuti, – sako, – vainos, viskas brangu, tai negali nė miszias pigiai laikyt“. Tai mat, vainos ir ant miszių tur įtekme. *Sintautiszkie.*

Aukos „ant bažnyczios“. Pradžioje Kovo mėnesio Užpjauniuos (Naum. pav.) numirė turtingas Racziunas, kuris ant bažnyczios (geriaus sakant pralotui) paliko czielą 1000 rublių. Palaidojimas buvo puikus, daug miszių ir daug žvakių buvo uždegta; bet ant kapinių per pamosklą kunigas neiszgyrė, ale iszpeikė velionį, o tai atsitiko per neapsizurėjimą praloto. Už 1000 rublių ir žmogūdį iszgirtų, bet dabar jaunuks Endr. pamokslą sakė, ir tas visą teisybę iszreiszė tarp klausytojų: negana ką nepagyre už turtų rinkimą, bet dar pasakė: „ncrs surinko turtus, bet kas isz tokio surinkimo, jeigu jie

renkasi su skriauda artymo, be to dar su tais turtais į mokslą leisdamas vaikus prapulde, bedieviais padarė, ir apie jų iszganymą reikia abejoti, teipgi ir dabar kuriuos turtus dar paliko, isz tų dar gal but daug nusidejimų ir Dievo užrustinimo“. Nedaug buvo žodžių už 3 rub., ale ir tie patys teisingi ir nemažai užgavo giminaiczių szirdis.

Butų labai malonu iszgiristi, kad nors kelinta dalis tokių aukų kristų ant lietuviszkos naudos, bet dabar toks pralotas nežino nė kur dėti pinigus: taiso tų kokius langus, tamsina bažnyčią, deda lenkiszkus paraszus. *Papjaunikis.*

Klebono savvalė. Skirsnemunės klebonas, kaip ir kiti, mokina teisingumo ir kitus kaltina, kad materijolą vagia, o pats ima nuo bažnyczios storus stulpus, ir apie palivarko laukus tvoras tveria. Butų geriaus kad isz tų stulpų pabudavotų kleboniją, arba palivarko triobas pataisytų, nes jos jau visai griuva.

(Isz „Naujienos“)

Suvalkai. 25 d. Geguzio, 8 val. 43 minutų vakare, virszum Suvalkų miesto, per sziaur-ryczių padangės dalį, pralėkė meteoras nuo pietų į žiemius. Isz pradzių meteoras pasirodė kaipo stambi žvaigždė, paskui kurią driekėsi ugnetė, melsva juosta; potam meteoras persiskyrė į dvi dalis ir isznyko platumose. Tas prajovas tęsėsi vos 30 sekundų.

Isz Londono.

Miestelis Silvertown priguli prie Londono didmiesčio apskriczio, o sykiu ir prie Londono lietuviszkos parapijos. Balandžio 27 dieną kun. Szlamas buvo suszaukęs susirinkimą klube p. Januszos dėl rinkimo pinigų ant statymo lietuviszkos bažnyczios. Rinko pinigus nuo lietuvių gyvenan-

czijų Silvertown ir Woolwich (dalis miesto), ir pasakojo, kad bažnyczia bus gatava laike kelių mėnesių, busianti blekinė ir kasztuosianti apie 360 svarų (\$1,800,00). Bet žmonės noriai pinigų neaukavo ant bažnytelės nepasitikėdami kun. Szlamui už jo veidmainystę, o ypatingai už gynimą skaityt laikraszczius. Surinko tik tai 4 svarus ir 10 szilingų (\$22,50) ir už tai Silvertown'o lietuvių nepagyre, tik Londono lietuvius, kurie į 2 ar 3 sanvaites sumėtė jam net 28 svarus (\$140,00). Sakau, sumėtė jam, kun. Szlamui, nes tik jis vienas yra parapijos komitetu, kaip ir Amerikos lietuviszki klebonai, ir dėlto negalima juomi iszsitikėti. Pinigai tai slidžiausias daigtas, ant kurių visi paslysta. Aną jau metą kun. Lechertas parslydo ant pinigų lietuvių ir lenkų ant bažnyczios sudetų iszvien, viską praloszdamas ant arklukų lenktynių.

Silvertown'e ir Woolwich'e yra lietuvių į 500, kurie atliko velykinę iszpažintį airių bažnyczioje, į kurią atvažiuoja kas subata kun. lenkas, mokas nekiek ir lietuviszkai, už ką kun. Szlamas net užpyko. Su iszpažinczia tiek to, bet pinigai jau szalin. Ir sztai dėlko teip? Kun. Szlamas atrado baisybę socialistų ir bedievių, skaitanczių „Vienybę“, „Lietuva“, „Varpą“ su „Ukininku“ ir „Naujienas“. Buvusių czion szv. Petro ir Pauliaus pagelbinę draugystę perskėlė pusiau, kaip jųs Milukas Susivienyją, ir nėvieno sąnario nepriima prie iszpažinties, kurie laikosi prie senojo komiteto ir netiki kun. Szlamo pjudymams, ir tokius visus siunczia atlikti iszpažintį pas Barulį, draugystės prezidentą. Kn. Szlamas mažai surinkęs pinigų Silvertown'e, 18 Geguzio ėjo per visus lietuviszkus gyvenimus rinkdamas pinigus ant bažnyczios. Vienas lietu-

vis užklausė kunigo, ant ko vardo bus statoma bažnyczia, ar ant kunigo ar ant parapijos? Kun. atsakė: „kaip statysim, tai rasim, nežiurint ant socialistų ir bedievių, nes apsieisim ir be jų“. Tada užklausė vėl, dėl kokios priezasties jie yra socialistais ir bedieviais? „Socialistai eina priesz tikėjimą ir bažnyčią su savo tuszczioms svajonėms“ — atsakė kunigas. Tas lietuvis kn. atsakė, kad tik tam svajonės, kas nemylti teisybės. Kun. užklausė jo bene ir prigulįs prie socialistų? Tas atsakė neprigulįs, bet einaš už teisybę. O ar duosi pinigų ant bažnyczios? Teip, duosiu du szilingu. Kiek metų gyveni Anglijoj ir ar turi darta? Jau du metai ir vis dirbu. Tai gali duot nors svarą (\$5,00)? Davė tik du szilingus, o svarą pažadėjo duot kitąsyk ir kunigas iszėjo.

Ateina tas lietuvis pas manę ir pasakoja savo atsitikimą su kunigu ir kad davęs du szilingu ant bažnyczios. Tam tarpe ateina ir kun. Szlamas į mūsų grinczią ir pasakęs labą dien pradėjo puryt ant socialistų ir bedievių, daranczių daug blogo tikėjimui ir bažnycziai. Asz atsiliepiu, kad socialistai tikėjimui nieko pikto nedaro, nesiprieszina, net paremia tikėjimą dėl panaikinimo girtybės ir paleistuvystės ir czystija tikėjimą, peikdami negerus pasielgimus kunigų. Kun. nieko neatsakė, tik užklausė ar duosiu ant bažnyczios ar ne? Asz atsakiau, kad neduosiu, nes moku savo paskirtą dalį ant parapijos į szv. Petro ir Pauliaus draugystės kasą ir vienai ypatai negaliu užsitikėt. Ana Amerikoje kun. Krawcziuonas susirinko \$50,000, o bažnyczia zydamas užstatyta. Kun. Szlamas užsidedė ir suszuko: „Kad bucziau žinojės, kad czion socialistai gyvena, tai bucziau visai neužėjės, nes szv. Petro ir Pauliaus draugystės sąnariai

ant ko žnyčia, urapijos! statysim, nt socia- psieisim ausė vėl, jie yra s? „So-ėjimą ir zczioms kunigas. kė, kad nemyli ausė jo cialistų? bet ei- r duosi Teip, iek me- ar turi i ir vis ors sva- : du szi-jo duot o. as manę kimą su i szilin- am tar- žlamas j tės labą t socia- ranczių ir baž- au, kad ko pik- na, net anaiki- uvystės ikdami kunigų. tik už- bažny- sakiau, tu savo apijos i drau- ypatai . Ame- s susi- zia žy- . Sza- : „Kad ion so- ucziau . Petro anariai

tai vieni socialistai. Kad ir duotum tai neimečiau, man socialistų pinigų nereik! Pamatęs tą lietuvį suriko vėl: „Tai ir tu ten priguli ir davei du szilingu, ir czion atsilankai?!“ Teip, kunigeli! Kun. Szlamas iszėmęs pinigus trenkė ant stalo ir pasakė, kad jam socialistų pinigų nereik? užtrenkęs duris iszėjo.

Berzelio 2 dieną kun. Szlamas pasakė graudų pamokslą, per kurį apgailejo lietuvius kaip nesuprantanczius savo tautystės, neturinczius meilės tėvynės, tai nesivienyjanczius į draugystės, kur turėtų pagelbą laike ligos ir abelnai visokuose reikaluose. Net nurodė ant prancuzų, vokieczų ir žydų, kurie turi visokias draugystes ir gyvena daug geriaus už lietuvius. Lietuviai isziskirstę po visus kampūs ir nieko nenuveikią. Pamokslas gana puikus ir teisingas, bet kaip kun. Szlamas dėlto darbuojasi?

Rodosi užtektų jau to, kad caras užgynęs skaityt viską lietuviszką ir kam kun. Szlamas gelbsti carą, užvaduoja žandara, lygiai gindamas lietuviams skaitymą laikraszczių? Gera dar, kad kun. Szlamas negal mesti tų socialistų, skaitanczių laikraszczius į kalėjimus! Ar kun. Szlamas mislyja tuomi pakelsės lietuvius iszeivius akise svetimtauczių, užgindamas jiems skaitymą laikraszczių ir knygų ir apszaukdamas juos socialistais ir bedieviais, skaldydams draugystes? Kitos tautos yra vien pakilę per vienybę, per skaitymus, per apszvietimą, kuriuomi tai keliu ir mes lietuviai galime tiktai pakilti. Kn. Szlamas vieszai isz sakyklos iszbarė skaitanczius ir liepė neskaityt, nes esą „kurie skaito, tai patys sav pelnosi peklą ir kitus į ją traukia, platindami skaitymus“. Na ir ką žmogus gali sakyt ant tokio kuni-

go? Kiba jį caras atsiuntė kaipo isztikimą savo žandar-palaikį? Ak isz „Szaltinio“ jug nieko neiszmoksi nė dažinosi kaip tvirt draugystes, vienytis, apszsviest ir mylėt tėvynę.

Ant galo pamokslu vėl iszbarė Silvertown'o lietuvius už mokėjimą kalektos airių kunigui, vietoje jam. Nepriima, vadina bedieviais ir paskui bara už prigulejimą kitur. Teisybė, Silvertown'o lietuviai szliubus ir kriksztus atlieka pas airių kunigą, o iszpažintį atlieka kaip virszui minejau, dėl tos priezasties, kad per toli gyvena lietuviszkas kunigas, ir negyvena prie bažnyczios kaip kiti kunigai, bet vakarinėje dalyje miesto, kurio be adreso negalima surast, ir ant greito prisiszaukt, ir apart to dar kelionė kasztuoja 8 penus (12 ct.). Kunigas liepia kreiptis su reikalais prie Sakalauciko, kunigo draugystės prezidento, kuris davesės, bet jeigu tas iszėjęs prie darbo, tai atsitikime mirk be kunigo. O tų, kurie priguli prie szv. Petro ir Pauliaus draugystės, visai nepriima su jokiais reikalais. Sako: „toki žmonės tai kaip galvijai, jiems nereikia kunigo, nė bažnyczios, tegul toki sav klampoja į peklą, nes jų jau neatversi“. Rodosi kaipo kunigui tai vertėtų vest ant gero kelio visus lygiai ir apie visus rupintis kaipo kad Kristus rupinosi. Bet kun. Szlamas apie tai nesirupina ir kitus vadindamas paklydeliais, pats yra nuklydęs nuo kelio meilės, tiesos ir žmoniszkumo. Geras kunigas be abejonės suvienytų visus lietuvius, bet ne Szlamas, - kuris tik blaszko ir ardo paczių lietuvių sutvertas draugystes ir vienybę. Prie tokio kunigo, kaip Szlamas, Anglijos lietuviai nesusivienys.

Silvertonietis.

A. Vizstaliaus gromata.

*Buenos Aires (Keploje)
dieną 10 Balandžio 1901.
(Pabaiga.)*

Dabar paminėsiu nors trumpais žodžiais, jog apsilankė pas manęs garbingasis vienygentis isz žemosios Lietuvos arba Ziamaitijos Juozas Szlupelis ar Szlapelis 18 dieną Spalių m. praszokusį metų, o ne 23, kaip jis raszė į „Vienybę Lietuvninkų“. Priegtam turiau pataisyti jo pamilką arba apsirikimą, kad asz nesaikiau „jie mane cze kumsczio kumscziomis užmusz“; tiktai sakiau, jie mane kumscziomis iszvaris isz cze, kaip ateis czešas, jei nenumirsiu. Potam, į tris mėnesius lygei, tai yra 17 dieną Sausio m. (szjmet) atlankė mane ir vaikai pusbrolio Mertyno, Jurgis ar Frideriko, su duktere Aniuka ir tie atneszė man tabakpalaikio. Vėliaus, po 80 dienų, tai yra 7 dieną Balandžio (Karvelio) m. apsilankė ir pati Martynienė, atneszė man svarą tabakpalaikio, kekelę vynvuogelių, kurių jau 8 metus burnoj neturėjau, ir vieną siuvinėlį, knygutę popieros, ant kurios raszau sziuos žodžius. Tai buvo „Velykos“ arba prisikėlimas isz numirusių Jezaus Kristaus Atpirktojaus žmogystės ir musų Giminės Apgintojaus, lygiai ir brangiojo rindpradliežuvio! — Raszė pas manęs trumpą gromatėlę isz teritorijos Czubut ir pagirtinasis Juozas Szlapelis. Atsiuntė man ir postmarkes ant užmokėjimo „porto“ už gromatas ir pirmąjį laksztelį popieros, ant kurios skaitysit keletą straipsnių mano mislių sustatyty. Ragino manęs, kad raszczia Jums ir Dr. Szliupui gromatėles. Rasziau jam atsaką, o dabar ir Jums raszau. — Jei rasit mano paiszinyje kokį straipsnelį, tinkantį ant atspaudimo savo „Vienybeje Lietuvninkų“, tai darykit kaip Jums patiks, bile tik butų ant

naudos musų gentainių; bet praszau paikti budą raszymo arba ortographiją be atmainos. Asz su ortographija „Varpo“ nesutinku, ir niekad nesutiksiu. „Varpo“ rėdytojas daroko musų lietuviszkąjį liežuvių savo „kromeleis“ ir tvėrimu naujų žodžių... Prijaucziu, kad ir kiti iszleidziamieje septindienei laikraszcziai yra ant to tiktai sutverti, kad prastųjų žmonių liežuvių daryt ir protus maiszyt. Man dvilinkliežuvystė nepatinka, ypacziai laikraszcziuose dėl praszocių paskirtuose. Alė grįzsim į parėdką. Kalbėjau apie tai, kad jei rasit ką naudingą mano raszte, atspaudinkit „Vienybeje Lietuvninkų“, kaip Jums geriaus iszveisdės, ir jei galesit szį iszblyszkusį rasztą perskaityt, ale mano raszto budo nekeiskit pagal „Varpo“ rasztą arba ortographiją, bet galit apleist ar perkelt žodį, jei kur kokią kliaudą užtėmysit, rasztų be kliaudų nieks nejstengs paraszyt, bo mislis greitai spaprusta su neiszpasaikyta smarkybe, — priegtam da liežuvyje sudarkytame ir užmirsztame, kuriame kartais nesugraibo žodį reikalingą, kad savo mislį pilnai iszreiksztiti. Tegul mums neprieteleli musų atduos da rasztus musų Sentėvių isz senųjų gadynių iki gadynės Vitauto, o matysim liežuvio skirtumą milžinų musų, tai yra apszviestųjų szviesunų ir szndien vartojamu žmonių mažukų — praszociokėlių! Szndien visi neprinokę mislyja, kad jų apigardėj puriausias arba tikriausias lietuviszko liežuvio-kalbos budas, o man rodos, kad niekur jau puriu liežuviu nesznekama ir nieks isz tarpo musų rasztinjkų negali pasigirt, kad jo raszto budas teisingas ir iszpurintas. Dėlto ir asz nesigiriu su tuom purumu, bet mislyju, kad musų Augsztojoj rėdyboj, kurią Lenkai Augustovo praminė, o

ypaciai aplink Kauną ir abiejų szalių Niamuno, kaip aplink Szeszupę iki Lazdėnų Prusuose, puriausiu da, nors pagadintu liežuviu žmonės kalba. Nedovanai Lenkai praminė tą upę „Szeszupa“, ką gerai apmislyjęs žėdnas supras, kad tai nesenasis tos upės vardas, tiktai Lenkų sutvertas po iszteriojimo Szviesunų arba milžinų Lietuvose?... Ką-gi ženklina mums lenkiszkas vardas „Szeszupa“? O tai, mieli Brolelei, kad Augsztosios rėdybos, ypaciai Šenapilės ir Kalvarijos pavietų gyventojai, kurie nenorėjo pstatot „szlaktais“ arba „szlachta“, „Schlachten“, szlektuot savo giminę szlėgomis, kaip szlagonai, nepriėmė apieravotos „szlachtystės“, budami senei Vajorais ar bajorais, ir dėlo jiems davė szszo vardą su priedu „upa“, „upos“, „uparnas“, „uparty“, kad jie atiskyre ir pasiliko viernais tėvynės apgintojais Vajorais — bo nenorėjo savo liežuvį parduot arba apleist ant lenkiszko už bajorystę arba už szlektystę lenkiszką. Už tai musų paviete nedaug yra „szlachty“ ir puriausiai da, nors ir sutersztu liežuviu kalbama. Įtekmė Lenkų ir Vokiečių jį sudarkė. Norėcia iszvyzt žemkartį Lietuvos arba „mappą“ isz senų gadynių Gedimino ir vėliau Vitauto, ta parodytų mums, kokia Lietuva buvo anuomet ir kokiais vardais vadinosi rėdybos, pavietai ir kitos vietos, giminės musų apgyventos? Ar mislyjat, kad jau niekur tų žemkarczių nėra. Ar mislyjat, kad jų nebuvo? Kas teip mislytų, klejotų. Yra da iksziol, ale ne Lietuvoj, užslėptos rasztnyciose arba arkiuose, kurių niekas musų giminei neparodo, — ale kavoja, kaipo liudinjkus arba svietkus teisybės, ba ir teisybė visa užslėpta kiukso po užraktu. — Gana jau ir apie tą dalyką.

Galėcia daugiau paisyty,

ale nenoriu persunkjt gromatos, ir teip nežinau ar nebus per sunki. Priegtam nežinau, ar mano kalbos budą suprasit, ar bus jis kam vertas, ir ar atvyks iki Jusų.

Baigdamas sakau su Dievu visiems!

Sąndarejus *Andr. Viztalius*.

Politiszkos žinios.

Amerika.

Nuo Pilipinų nieko naujo paskutinėj sanvaiteje neparėjo. Kaip jau žinome, amerikieciams pasidavė insurgentu gen. Cailles su 600 vyrų, 386 szaudyklėmis ir 4000 patronų. Isz to džiaugsmo McArthur paleido visus suimtuosius pilipiniecius, paėmęs nuo jų tik prisiegą. Pilipinieciai dar ne visai apsimalszino, kas matyt isz to, jog sziaurinėj salos Luzono dalyj amerikieciai pagavo sziose dienoze 54 pasikėlius.

Sziek-tiek nuramdę szalį, amerikieciai leidžia ant Pilipinų mokintojus: pirmiaus jau buvo nuvežę keletą szimtų, o 5 Liepos garlaivys „Logan“ iszplauks isz San Francisco su 300 mokintojų-vyrų ir 125 mokintojų-moterių.

Rytinė Azija.

Žiurint sziaudien į atsitikimus Kinuose, iszrodo, lyg ermyderiai tenai turi užsibaigti greitam laike. Svarbiausias klausymas apie atlyginimą kasztų, kaip žinoma, jau iszrisztas, ir sziaudien dar atranda tik kliutį, kaip mokėti procentus. Kada ir szitą klausymą vieiszpatystės užbaigs, tai bent nebus tuotarpu daugiau priezasczių, kurios galėtų supjudyti jas tarp savęs.

Kitoks, vienog, dalykas, ką patys kinieciai mislyja apie visas skriaudas, kurias nukentėjo nuo vieszpatysczzių. Misjonieriai jau vėl pradeda, kaip varnai, krankti, kad valdzios juos gintų, nes gyventojai lau-

kia tik pagabios valandos, idant isznaikinti zokoninkus. Prietam yra dar dideli pulkai ginkluotų kiniecių, kurių uzmanymai neyra žinomi. Sztai, provincijos Shan-si gubernatorius szaukiasi prie pasiuntinių, kad jie uždraustų generolui Tung-Fu-Hsiang įtraukti su savo pulkais į tą provinciją: turbūt, nieko gero gubernatoriaus per tą užplaukimą nesitiki.

Pietinė Afrika.

Anglai visai neturi kuo pasidziaugti kovoje su burais. Londono parlamentui reikalaujant, ministeris turėjo pasakyti, kad karė Transvaalijų kasztuoja Anglijai po 1,125,000 svarų sterlingų (\$5,625,000) kas sanvaite; kad vienam Balandžio mėn. szių metų angliszkuos pulkuos apsirgo karisztlige 1484 kareiviai, isz kurių pasimirė 187; dar praneszė ministeris, kad į angliszkas Kapo žemes isiveržusių burų gali buti į 5000. Tai gi valdzia galėjo praneszti žmonių pasiuntiniams tik nesmagias žinias apie reikalus Pietinėje Aprikoje.

Mazesni susikirtimai vis atsitaiiko, kaip ir seniaus, be didesnių pasekmių; anglai žinoma, nukenczia daugiaus už burus.

Į burų rankas pakliuvo Jacobus Botha, kurs drauge sukeletu kitų burų buvo padavęs balsą, kad Transvaalijus su Oranija turi pasiduoti Anglijai; žabar burai, sugavę Bothą, už tokį darbą vieszai iszplakė jį, o jo namus pavertė į peklus. Isz to atsitikimo matyt, kad burai anaipol neketina pasiduoti anglams ant reikalaujamų iszlygų.

Dalis darbu.

Joliet, Ill. Straikuojujant maszinistams, fabrikas „Bates Machine Co.“ turėjo paliauti ėjės, per ką 250 dar-

bininkų gangaruoja be užsiemimo ir be uzdarbio.

Rochester, N. Y. 26 Birželio vėl 1000 straikuojujanczių susikirto su policija; 11 policijantų ir 20 darbininkų neiszliko be suzeidimų. Priezastis ta, kad straikieriai norėjo sutrukdyti scabsų darbą. Keliolika straikierių suimta.

New Yorko kriaucziai rengiasi į straiką; prigulety į straiką 300,000 darbininkų.

Seattle, Wash. Namstaczių unija iszsiderėjo nuo kompanijos 9 val. dienos darbo, nemanziant mokesčies.

Kansas City, Mo. Reikalingi 5000 darbininkų kvieczių valymui; darbo butų ant 3 su virszum mėnesių; moka nuo pusanthro iki pustreczio dolerio.

Braintree, Minn. „Northern Pacific“ isz geros valios pakėlė mokesčį daugeliui pirmojo skyriaus maszinistų.

Massillon, Ohio. 10 czionykszczių stiklo liejinyczzių tapo sustabdytos ant vasaros; paskutiniuos deszimtyje mėnesių tos liejinyczios pagamino 27 milijonus butelių.

Oswego, N. Y. Maszinų fabriko darbininkai, pametę darbą 20 Gegužio, laimėjo straiką: dienos darbo ilgį numuszė ant 9 val. ir alga padidino ant pusantra tiek, kiek imdavo pirmiaus.

Wilkes Barre, Pa. Grįžo prie darbo 25 Birželio 600 unijonistų-angliakasių, nes ir kiti darbininkai prisiraszė prie unijos.

Kingston, N. Y. 10 plytincyzių darbininkai 24 Birželio užstraikavo, reikalaudami pakėlimo užmokesčies po 15 ct. ant dienos.

Isz Amerikos.

Žydai virszum.

New Yorke yra zydų bendrovė, kurios kasa turi neblogai stovėti, jei per vieną tik Gegu-

žio mėnesį szių metų į ją pripilaukė pinigų \$13,413, o išmokėta per 12 tukstanczių. Buvo paduota 3846 praszimų, kurie visi tapo iszpildyti.

T v a n a s V i r g i n i j o j .

Vakarinėje Virginijoje, poėtiskam Pocahontas klonyje, iszilgai kurios teka upė Elkhorn, užėjo gale užpereitos sanvaitės didelės audros ir lytus. Pirma buvo kalbėta ir raszyta apie nužuvimą 1000 žmonių ir medegiszką pragaisztį ant 8 mil. dol. Bet, kaip visada, žinios pasirodė labai perdėtos: dabar gubernatorius vieszai užtikrina, kad galėjo prazut daugiausiai 50 žmonių, o pragaisztį apskaito ant \$500,000. Labiausiai nukentėjo miestelis Keystone, kur apie 2000 gyventojų: isztvinus upė Elkhorn apsmė jį visą ir, kaip raszo, neiszliko nė viens namas jei nesugriautas, tai bent nepagadintas. Tas tvanas pirmena garsingą nelaimę Johnston'e 1889 m. Be paliovos lijo isztisas 33 valandas.

B a ž n y c z i a — p r a k e i k i m o p r i e z a s t i s .

Lincoln, Nebr. Vyskupas Bonacum metė prakeikimą ant kun. Murphy, prabaszciaus katalikiszkos parapijos Seward'e už tai, kad Murphy apskundė vyskupą į sudą, reikalaujams, kad augsztas piemuo perraszytų bažnyčią nuo savo ant klebono vardo. Kun. Murphy apsiszaukė „nepriegulmingu“ ir teip-gi iszkeikė vyskupą.

N e b l o g a s p a r e d y m a s .

Alabama's konstituciją darpildė įstatymu, kad pavietų szerifai turės atsakyti patys už kiekvieną atsitikimą, kuriame jie daleis savo paviete pakarti prasikaltėlių žmonių sudu (kaip vadina, Lyncho sudu).

**„ T r i s k a r a l i a i ”
2 0 a m ž y j e .**

Reading, Pa., pastorius Har-

court apszaukė savo bažnyčioj, kad kiekvienas kudikis, kurį atnesz po piet apkriksztyt, gaus po auksinį dolerį. Atneszė net 15 vaikų ir visiems jiems pasterius, apkriksztyjes, padėjo po auksinį. Jis sakosi, einas pėdomis tų Trijų Karalių, kurie kudikiui Jesui auka- vę „auksą, kodylą ir myrrhą“. Be abejonės, pastorius nujauczia sav kokią isz to naudą.

K a i p k a m .

Dyvinai sukasi laimės ratas. Skaitome žinią, kad Anna, Ill., numirė generolas Jonas Turczinas, 79 metų. Buvo jis Rosijos generolu ir muszėsi Krymo karėje, atvaziavo į Ameriką ir, kaip generolas, dalyva- vo karėje už atliuosavimą, po- tam įkurė lenkiszką sodžių, vardu Radom, Illinojaus vals- tijoje. Prie tam dar buvo geru artistu — smuikininku. O į senatvę jis gyveno dideliame varge ir, kaip lenkiszki laik- raszcziai paduoda, misdavo isz menkų dovanų, surinktų nuo tokių pat pavargėlių-lenkų. O jo nuopelnų, kuriais Turczinas atsižymėjo po gen. Shermanu karėje už laisvę, nieks neatsiminė. Matyt, ne vieta Amerikoje tiems žmonėms, kurių dievuku neyra tikras „busines“.

N e b l o g a s u ž m a n y m a s .

Miesto New Yorko valdžiai atėjo į galvą užmanymas nu- siųsti 5000 neturinczių darbo vyrų ir moterių į vakarines valstijas, kur farmoms stokuoja daug darbininkų. Surinks pinigų ant kelionės ir iszleis žmones jieszkot darbo ir pelno.

M e g s t a p e r d e t i .

Niekad beveik negali tikėti pirmoms žinioms, kurias paduoda angliszki laikraszcziai: ar teisybė, ar ne — jie nepaiso, — jiems kad tik didesnį įspu- dį padaryti. Sztai, net tokia rimta firma kaip Leslie, buvo numarinus McKinleyo paczia, kuri ir dabar gyva ir sveika.

Ir praneszimuos isz West Virginijos dingusių tvanuose skai- tėt net 1000, paskui numusztė ant 400, o dabar nepriskaito nė 50. Ir teip ko ne visame.

G e r a i s t o v i s u p i n i g a i s .

Suv. Valstijų izdui (skar- bui) atliko už pernykszczius metus 77 mil. dol. virszaus, po iszmokesczių. Nė viena viesz- patystė negali pasigirti tokiu gražiu užbaigimu savo finansų.

P e r s a r g a .

Laikraszcziai raszo, kad Cle- veland, Ohio, ant pikniko 12 ypatų apsinuodijo mėsos konser- vais isz pirktinių dėzuczių, o Clinton, Iowa, 16 merginų apsinuodijo szaldytu kremu (ice cream).

N e l a i m e .

Peru, Ind. Į 9 mylias nuo czia, naktį į 26 Birželio, iszvir- to isz rėlių geležinkelio trukis; 16 žmonių tapo užmuszti ir 50 suzeisti. Užmusztiejie visi at- eiviai isz Italijos, kurie buvo bevažiuoja į Colorado valstiją.

Isz lietuviszku dirvu Amerikoje

Traverse City, Mich. Kiek- vienas turi džiaugtis, matyda- mas susipratimą mūsų brolių ir didinantįsi jų skaitlių bei iszpažinimą savo skriaudikų. Tą aizkia matome ant buvu- sio 16 seimo Susivienyimo Lietuvių Amerikoje, kur ne- mažas pulkas pasiuntinių nuo kuopų, reikalaujanti tiesos, nenusigando kunigų visokių pavadinimų ir net negavimo nuodėmių atleidimo nuo jų, pildė savo kuopų-draugsana- rių reikalavimus, kad pastaty- ti Susivienyimą ant tikro ke- lio, kad isz to turėti didesnę naudą sav, o sykiu ir tėvynei suteikti. Tokiems visiems pa- siuntiniams priguli dėka už jų darbą, nes jie nepasidavė pik- tai įtekmei — intrigoms.

Kunigams nerupėjo per lai- ką Susiv. augimas. Jeigu bu- tų tas jiems rupėje, tai isztik-

rųjų butų prikalbinę, pritrau- kę bent pusę savo parapijonų ir Susiv. butų skaitės bent ke- letą tukstanczių sąnarių. Kas jiems rupėje, kiekvienas gerai supranta: \$4000,00 ir spaustu- vė su laikraszcziu ant laiko bent galės baltinti juodulius, apkreiptai viską nesuprantan- tiems perstatyti ir tiesos rei- kalaujanczius bei jos laikan- cziusi pavadinti melagiais. Taigi paczių žmonių sutau- poti pinigai taps sunaudoti ant jų iszkados, jų ilgesnio užlaikymo tamsybėje.

Milukas, netekęs nė tru- puczio žmoniszskumo, atkalbi- nėja skaitytojus nuo tiesą ra- szanczių laikraszczii. Jis no- rėtų, kad laikraszcziai jį girtų už tokią bakaliorystę. „Tė- vyne“, Miluko organas, ragina kuopas, kad jam siųstų pini- gus po Radzevicziaus vardu. Geszeftmakereli, nesulauksi to nuo visų iszmintingų žmonių ir kuopų. 56 kuopos prezid.

Jurgis Gaubas,
Box 194, Traverse City, Mich.

Lost Creek, Pa. Yra jau praslinkus toji diena, kurios daugelis tautiecių laukė su liudnomis ir džiaugsmingomis mislimis. Kiekvieno galvoje nerimascziavo klausymas: kas- gi dėsīs Lietuvių Susivienyji- mo seime? Ar iszsiблаivys tie nesusipratimai ir barniai mūsų tarpe? Ir kaip-gi turėjo nu- liusti kiekvieno tautiecio vei- das, — to tautiecio, kurs dir- ba ir trusia vien isz tėvynisz- kos meilės. Vienutėlis tau- tiszkas mūsų sanryszis persi- skyrė pusiau ir pavertė į nie- ką szeszliikos metų darbą. Keno tame priezastis — užra- szys istorija ant juodųjų savo laksztų.

Tai negirdėtas ir nesvietisz- kas daigtas, kad maža gauja protiszkai ir dvasiszkai ap- dumtų kun. Miluko intrigomis paklydėlių iszdrįstų teip bjau- riai sumindzioti Susivienyimo Konstituciją ir visckią žmo-

niszką tiesą. Jug jiems buvo aiskiu, kad seime vieta vienoms neteisyboms, ir kad jie, patys delegatai, ne kas, kaip aklas padaras piktintojo nauguose.

Bet sztai teisingieje delegatai atsiskyrė nuo apakėlių ir ramiai atliko savo tautos reikalus. Dabartės tik galėsime vienybė ir santaikoj pradėt darbą tautos labui. Nereikala yra mums, broliai, abejoti, kad vargicznam padėjime esame ir kad negalėsime užsilaikyt. Kad priderancziai darbuosimės varden tėvynės, mūsų skaitlius žymiai jaugs, per ką įgysim tvirtumą ir stiprybę. Paveisdą turim iš kitų tautų, kuriose įvyko toks persiskyrimas nuo kunigų: ten organizacijos augo ir bujojo ir sziaudien tik džiaugtis gali savo darho vaisium.

Tik jau aptemo akys ir protas mūsų vadovų! Sziaudien žmonija visur reikalauja liuoso, valno žodžio, o mūsų tautos geradėjai pasirodė didžiausi priešai tame: negana jau, kad ant rasztų organo uždėjo cenzurą, bet ir mislį bei kalbą žmogaus surakino pancziais, uždėdami szventą „Sinodą“, kuris dabočiau, kad kas neprasitartų apie blogus kunigijos darbus, kad but galima tokį, iszvadinus bedieviu, iszmesti isz organizacijos.

Gėda ir paniekinimas tokiems įstatymams ir jų galas kiekvienam yra matomus.

Uzties, broliai, pasirodytume didžiausiais iszgamoms savo tėvynės ir tautos, pristodami prie to, ką skelbia Milukas su sebrais.

Ar ne mūsų broliai, kariaudami tėvynėje už valną spaudą ir žodį, kenczia sziaudien szaltį ir badą isztrėmimo tyruose. Ar užgeso jau jų idėjos? iszszadėjo jų sandraugai, baimydamiesi budėlių kanczios? Ne! Kasdien girdim apie naujus isztrėmimus, naujus apkalimus.

Dėlto, kas nori panaikint valnoj szalyj liuosą žodį ir spaudą, tur pirma iszszadėti savo brolių isztrėmimo kancziose, tur iszszadėt savo brolių tėvynė, kurie kasdien kovdami už valną spaudą ir žodį, patinka savo budelius su ramumu.

Ar gi jau mes, brangios Lietuvos sunus, užauklėti lietuviszkų motinų, nė kibirkstėlės meilės nerashim savyje kankinamiems broliams, vargstančiai tėvynei?

Malonus tautieciai, kurių szirdise rustena dar kibirkstis tėvyniszkos meilės, kurių gyslose plaka dar lietuviszkas kraujas, neiszsziadėkim savo brolių, bet stokim jiems pagalbon. Jieszkokim savo tiesų nors valnoj szalyj, kur nereikia baimytis kalėjimu, nė Siberijos: szalin su cenzura, szalin su sinodais. Lai gyvuoja valna, liuosa spauda ir žodis ir liuosi susirinkimai!

M. Bridickas.

Reikalai

„Tėvynės Myl. Draugystės“

Kasos stovis.

Įplaukimai:

Nuo Gegužio m. likosi kasoj	\$496,55
Union City, Conn. kuopa įmok.	7,50
Traverse City, Mich. „ „	7,20
Ladd, Ill. „ „	6,15
Plymouth, Pa. „ „	14,40
Wilkes-Barrė, Pa. „ „	1,80
Newark, N. J. „ „	16,55
Sykiu	\$550,15

Iszmokėjimai:

N. Olszinskui už iszsiuntimą knygų	7,40
A. Olszerskiui už pasiuntimą 1900 egz. knygėlių „Vanduo“ Sauniutei	1,79
į Prusus Lapkriczio 17, 1900	1,79
Sukolektavimas czechio Union City, Conn. kuopos	10
Laiszkams markės	14
Sykiu	\$9,43
Lieka kasoje	\$540,72
<i>A. Olszevskis.</i>	

Parsiduoda lotai ant pigių iszlygų, South Wilkes-Barre, prekė nuo 200 iki 800 mokant po \$500 ant mėn., dasizninokit pas J. J. Pauksztį.

Isz mokslo patyrimu ir dasekimu.

Mėginimai su vabalais.

Mokslincziai ir ypacz daktarai labai tankiai geisdavo ir stengdavosi susekti, kaip ilgai yvairus kuno organai gali dar užlaikyti savyje gyvasties galybę, pacziam žmogui jau numirus. Visokeriopi bandymai su nukirstais prasikaltėliais parodė, jog, padėkim, akis, jau nukirstoje galvoje, nors trumpą laiką gali dar merkti savo lėlute, jei paleist į akį stiprų szviesos spindulį; lygiu budu, po tulo laiko ima augti plaukai ant barsdos, kuri buvo nuskusta priesz pat mirtį. Bet, suprantama, ant žmonių negalima buvo daryti daug bandymų, nes to nedaleidžia nė žmoniszkas jausmas; per tai nė ypatingų rezultātų isz tokių pastebėjimų negalėjo iszeiti. Visai kitoks dalykas su vabalais (vabalais vadiname visą gyvunų skyrių, isz lotyniszko vadinamą zoologijoje „insektais“).

Su vabalais daro be galescio kę nori. Italy mokslinczias Canestrini darydavo su jais didelę daugybę mėginimų ir isz to, ką per tai susekė, sprendžia, jog gyvastis dar geroką laiką užsilaiiko sanariuose, visai atskirtuose nuo kuno. Nukirtus galvutę, tuli vabalai apsisverdavo ant strėnų (kupros) ir pradėdavo sparčiai suktis, kiti gi vabalai stovėjo, kaip stovėję, ant kojų ir, rodėsi, nekiek atjausdavo tą operaciją. Canestrini pats persitikrinęs, kad leilai be galvuczių lakstydavę dar 18 dienų, arba svirpliai dar besipurtydavę 13 dienų, o teip vadinamas „minykas“ (lotyn. mantis religiosa) krutėdavęs dar ir po 14 dienų.

Isz didelio patyrimų skaitliaus Canestrini iszvedė tikras žinias, kaip ilgai koks vabalėlis dar užlaiko gyvastį, atskyrus galvutę nuo kunelio. Teip,

leilo kune gyvastis užsilaiiko 18 dienų; skrusdėlės — 30 valandų; bitės — 40 valandų; musės — kune 36 valandas, o galvutė — 6 valandas; ozelio — kune 8 dienas, o galvutė — 48 valandas.

Isz to matyt, jog visuose atsitikimuose gyvasties zenklai ilgiaus užsilaiiko kuno liemenyje, negu galvoj. Pas tulus vabalėlius užsilieka ir posmert abiejose dalyse labai didelis jautrumas. Jei lypsztert, kad ir isz lengvo, netekusio galvos svirplio kunelį, tai jis ima kilnotis — regimai, atjauczia dasylytejimą; drucziaus paspaudus, svirplys ima straksėti. Ne menkesniam laipsnyje užsilaiiko ir galvutės jautrumas, kurs apsisreiszkia uselių krutėjimu. Skystimas, kurs kaip-kada sunkiasi isz pryszaklio nugalvoto vabalėlio (svirplio, ozelio), nesustabdo, nė nepaskubina kuno judėjimų.

Gyvastis nugalvotame vabalėlyje užsilaiiko ir patenka ilgiaus prie drėgno ir vidutiniai szilto oro, o prie sauso ir karšto oro gyvasties zenklų neatrandi.

Canestrini'o mėginimus varė tolyn prancuzų physiologas Devot, tik szisai numarindavo vabalus ne nukirsdamas galvas, tik nuskindindams vandenyje. Pasirodė, kad skrusdėlė, panardzius ją į vandenį, neužilgio po kelis syk krutėdavo lyg marinama. Kad suverst jai gyvastį, reikia padėti ją ant sugeriamosios popieros, kuri sutrauktų visą drėgmę nuo skrusdėlės kuno. Po penkių minutų skrusdė visai atgija. Jei skrusdėlė bus iszbuvus vandenyje kokias 5—8 valandas, tai reikia gairinti ją pusvalandį, idant pilnai sugražinti jai gyvastį. Kad skandytum skrusdėlę ir ilgiaus, padėkim 24 valandas, tai visgi didesnė jų dalis dar atgyja, iszėmus isz vandens ir paguldzius ant sugeriamosios popieros. Devot'ui pasitaikė kelis

syk užtėmyti, kad skrusdėlės, isz buvusios vandenij net 50-60 valandų, vėl atgydavo; tačiau tulos isz jų, atsigaivelejusios ant trumpos valandos, pabaigtinai numirdavo po dienos — dviejų. Tokį atsitikimą trumpo atgijimo Devot yra matęs pas skrusdėlę, isz buvusią vandenij 110 valandų.

Isz kitos pusės pasirodė, kad tie vabalai, kurie gyvena vandenij ir tik retais tarpais reikalauja iszkilt ant paviršiaus, idant užgriebti oro, — negali atkelti taip ilgo buvimo vandenij. Devot buvo iszlaikęs vandenij tik po deszimtį valandų du yvairių veislių vandeniniu vabalėliu; iszimti isz vandens, jie jau neatgijo, o po dviejų dienų visai numirė. O sztai skrusdėlės, daug ilgiaus isz buvusios vandenij, vėl atgirdavo gyvastį.

Telegrafonas.

Į tarpą aktyviausių paskutinio laiko iszradimų reikia prisikaityti pramanytą inžinieriaus Paulseno telegrafoną, kuris pridarė mokslinczių sviete nemažiaus triukszmo, negu be vielių telegrafas arba siuntinėjimas per telegrafą paveikslų. Naujasis aparatas (prieštais) beveik toks, kaip abelnai pažįstamas fonografas, tik ką jis suvienytas su paprastu telefonu. Su telegrafono pagelba gali susikalbėti su kuo reikia ir tada, kada ano nebūs į tą tarpą namieje, o tai tokiu budu: kada paszaukus prie telefono tą, su kuo nori kalbėti, pasirodys, kad jo nėra namie, tai tada pasako kas reikia per Paulseno fonografą. Aparatas, priėmęs visą kalbą, užlaiko ją kad ir keletą dienų, iki neatsiras tas, kurs turi ją iszklaust. Tokiu tai budu didei pasitobulino susineszimo budas per telefoną. Užmanymas sujungti fonografą su telefonu yra seniai jau kilęs, bet niekas negalėjo dasiprotėti, koku budu

galima butų praszalinti tas kliutis, kurios neatbutinai atsiranda, norint siųsti balsą per vaszkinį volelį. Dabar gi, savo fonografe, kurs daug praszciaus sutaisytas už Edisoniskį, Danijos inžinierius Paulsen užvadavo vaszkinį volelį visai mikliu plieniniu kaspinu. Tokia permaina svarbi dar ir isz tos pusės, kad czia daug lengviaus praszalinti jau isznaudotą kalbos tekstą, negu fonografuose su vaszkiniais volukais.

Neraszysime, koku budu Paulseno telegrafonas sutaisytas, nes tai žmogui — nespejalistui neyra nė labai žingeidu. Pasakysime tik, kad gerai įtaisytas telegrafonas atkartoja kalbą taip lygiai prigimtu budu ir be paantrinimo garsų, kaip ir pats telefonas; prietam garsai pastebėtinai aiskus. Priesz paprastą fonografą telegrafonas turi dar virszų ir tame, jog jame balsų užraszas, kurs niekad negenda mechaniszku keliu, gali buti lengvai iszdildytas su stipraus magnito arba elektromagnito pagelba, kada magnitą perleisi per plieninę vielą ar kaspiną, ant kurio deda užraszus. Tą padarius, mažiausi užraszo ženklai isznyksta ir cziapat aparatas gali priimti naują garsinių vilnių eilę, naują kalbą.

Isz pradzių tame aparate buvo viena kliutis, jog norint siųsti ilgą kalbą, reikėjo vartoti labai ilgą plieninį kaspiną arba vielą. Tą kliutį praszalino Paulseno pagelbininkas, inžinierius Petersenas, kurs pramanė telegrafone tokį prieštaisą, jog jis gali užraszyti kalbą ant to pat plieninio kaspino kelioms eilėms, be jokios maiszaties atkartojime isztisios kalbos.

Tą naują atradimą isznaudoti — susitvėrė Kopenhagen'e, Danijos sostapilėj, ant akcijų kompanija, kuri nori paimti į savo rankas telegrafono

monopolijų apskritoj Europoje. Danijoj ir Vokietijoj tą prievyliją kompanija jau yra įgijus.

Nuo Pilipinu.

Manila, P. I., Kovo 2 d. 1901.

Pas mus tokios naujienos. Karscziai labai dideli; daug žmonių serga rauplėmis ir mirszta; tarp kitų, atsiskyrė su sziuo svietu lieutenantas Maley isz 21 pulko, katalikas ir labai geras žmogus. Jo brolis buvo 21-am pulke, Co. H., rotos arba kompanijos kamanidierium ir asz buvau po jo valdzia; jis yra daug gero padaręs ir visada gelbėdavo kareivius sunkiam padėjime. Kad einant mums isz Tientsino į Pekiną Kinuose, susikirtom 6 Rugpiuczio su kiniecziais, tai mus kapitonas iszrodė nemažai mielaszirdystės; o 8 Rugpiuczio, kad asz nuo neapsakyto saules karsczio apsilypau ir be žado kaip negyvas gulėjau, tai jis laistė ant manęs szaltą vandenį ir atgaivino; asz tartum isz kapo naujai pakilau. Tik isz to matyt gera jo szirdis, nes kiti oficierai tokiuos atsitikimuos kareivį kojom spardo, kaip szunį.

Sugrįžus į Manilą, kapitonas pats apsirgo; jis gavo žinią, kad brolis mirė ir mirdams praszė, kad jį palaidotų kaipo kataliką ir leistų į katalikų bažnyczią. Musų rota lydėjo velionį, tai ir man teko buti ant visų ceremonijų. Buvo daug kunigų, o viens ir angliszkas.

Kaip prisiziūrai visokiems žmonėms, tai vis atrandi pas vienus vienaip, pas kitus kitai. Sztai anglai, kurie nuolat Szventąjį Rasztą skaito, nežino, kas tai yra „czyszczius“ ir ir juokiasi isz katalikų. Kad paguodoti svetimą tikėjimą, tai to teip-gi žmonės nepažįsta. Kada buvome Kinuose, Pekine, tai ruskiai užpuolė ant to namo, kur kiniecziai turi pa-

statę savo dievus ir velnius; kaip pradėjo ruskiai dauzyti szoblėmis per galvas tiems isz molio nulipjtiems dievaicziams tai jų galvos tik ritosi kaip kopustai. Amerikiecziai vėl isigavo į kinieczių rojų, kur buvo pastatyta visokių dievų, o prieszais jų stovyklas — geležiniai pecziai, kur degina aukas: avinus, dailius jautukus, žąsis, antis ir ką tik turi. Tai, mat, Rymo virszininkai daug kytresni: pas juos visos žąselės, antys, visztos, jautukai ir erukai tai eina kunigėliams ant naudos, o Dievo namus puoszia auksu ir sidabru. O visur tokis pat žmonių monijimas.

Kaip visur, teip ir pas kinieczius yra visokių pasakų. Teip, pas kinų moteris tokia mada, kad kojos turi buti kuonomažiausios ir dėlto jas isz mažens varžo, kad neaugtų. Isz kur kilo toks budas — pasakoja sziteip. Sako, pirm daugelio szimtų metų Kinų karalius, supykęs ant savo paczios, norėjo ją nukorot; ji pabėgo, gaudė ją visą dieną ir nepagavo. Tai karalius prisakė savo žemes gyventojams, kad mergaitės isz pat mažens kojas apautų angsztomis medinėms klumpaitėms, kad paskui negalėtų bėgiot nuo vyrų.

Verbų nedėlią teko man nueit į szv. Vincento bažnyczią; žmonių buvo nedaug, už tai kunigų buvo nemažas skaitlius — apie 200 dominikonų ir visi su verbomis. Giedojo irėjo aplink bažnyczią. Asz turėjau tik 50 centų ir bijojau, kad neisztekstu ant kolektos, kada ims bausti; bet nėjokios kolektos tenai nebuvo. Tai, mat, ne teip, kaip Sv. Valstijose: dar žmogus prie durų neprieisi, tai riogso du žandarai ir atima po 10 ct., o pakol nueini iki altoriui, tai kasztuos apskritą dolerį.

Buvau teip-gi katedros bažnyczioj, kur vyskupas laikė miszias; buvo daug kunigų —

pilipiniečių. Tie kunigėliai visi apdriškę, arnotos apipeliję; jie patys vargingai gyvena; daugumas eina į kalnus mokinti laukinius krasztiečius; patys jie skalbiasi ir verdasi, nereikalauja nė gospadinių, nė vargamistrų — patys viską atlieka. Čia yra vienas iš Amerikos kunigas prie kariumenės, bet ir jis vargingai gyvena. Butų geras pamokslas Amerikos kunigams, kad juos czion atsiųstų ant pakutos.

Ar neturi kas adresų nuo Australijos lietuvių? Nuo čia Australijos salos ne taip toli, tai rasi tektų kada pasisimatyti su savo tautiečiais. Praszau, jeigu kas žino, priduoti per „Vienybę“. Mano adresas:

Joseph M. Wassell,

Co. H., 14-th Inf. U.S.A.

Manila, P. I.

Matauszcas Vosylius.

Augmenys žmogaus kune.

(Pabaiga).

„O storoji žarna — ar mums reikalinga? — klausia profesorius Mecznikov ir atsako: „žarnose yra daug ko nereikalingo; sžtai, storosios žarnos pradzioje yra panaszi į kirminą aklosios žarnos atsproga — sausai nereikalingas organas. Tai organas, kurį žmogus yra paveldėjęs nuo paukszčių, ir žmogus nieko neatjastų jį praszalinus. Ant galo ir visa storoji žarna nieko negelbsti pervirimui valgio, nors ji tokia didelė. Žmogus ją įgijo kaip savo pranokėjų — gyvulių — palikimą, taip lygiai kaip plaukus; kad storoji žarna be naudos ir nereikalinga — aiskiai persiliudijo keliuose atsitikimuose, kada praszalinus ją visai, žmogaus organizmas nieko per tai nenukentė. Priesz ketverius metus vienam ligoniui iszpjovė skilvį, o jisai dar ir sziadien gyvas; sziój valandoj ant svieto gyvena keturi žmonės be skil-

vių. Isz to matyt, kad galima, neužkenkus žmogui, praszalinti dalį žarnų. Yra žinomas labai akyvas atsitikimas su viena moterim Varszavoj, pas kurią storoji žarna pati per savę iszpuolė ir moteris gyvena be tosios 37 metus.

Storąją žarną atitinkame tik pas žindunus, tai yra gyvulius, kurie užgimę penisi teszmens ar krutų pienu. Paukszčiai, nė amphybijos jų neturi. Tas faktas darodo, jog galima gyventi be storosios žarnos. Žindunams ji reikalinga ne vien idant gelbėt gromulivimui maisto. Organizmas turėjo ją įgyt, bekovodams už buvį: mat, toks prietaisas galėjo derėti, kada reikėdavo pabėgt ar pasislėpti nuo drutesnio persekiotojo su sugriebtu maistu, arba kada prisieidavo ilgai ir sunkiai jieszkoti sav peno. Mat, bėgant nepagabu isztusztint vidurius nuo pervirusio maisto, o storoji žarna pavelyja gyvuliui ilgai bėgioti, netusztinant pilvo. Paukszčiai: gi visai neturi storosios žarnos, jie greit isztusztina vidurius kad ir belėkdami ar bebėgdami.

Reikia patėmyti, jog paukszčiai gyvena ilgiaus už žindunus. Kanarka gyvena 16 metų, o pelė tik 4. Pelė turi storąją žarną ir pas ją gausi mikrobine flora. Kodėl žindunų gyvastis trumpesnė? Rasi čia tur įtekmę žarnų augmenys (flora)? Abelnai patėmyta, kad juo ilgesnė storoji gyvulio žarna, juo jis trumpiaus gyvena. Tos taisyklės negalima primesti tik szlapiui (sloiniui), kurs gali ilgai gyventi, daugiaus per szimtą metų. Tarp žindunų juo stambesnis gyvulus, juo jis ilgiaus gyvena. Pas paukszčius, kurie abelnai ilgiaus už žindunus gyvena, stacziai atbulai: visų stambiausi paukszčiai gyvena sulyginus neilgai. Strausai ir kazuarai trumpiaus gyvena, negu papugos ir varnos. Pa-

pugos gal iszgyventi 200 metų. Bet stambieji paukszčiai, kaip strausai ir kazuarai, bėgioja, o pas bėgiojanczius randasi akli maiszeliai, kuriuose renkasi bebėgant pervirintas maistas. Tų maiszelių palikai užsiliko pas žmogų pavidale aklosios žarnos atsprogos, panaszioms į kirmėlę. Pas visztas, kurios gyvena sulyginant neilgai, esti dvi tokios aklosios atsprogos. Papugos, ilgamzčiai paukszčiai, tokių atsprogų neturi. Isz to matyt, kad yra koksai susirizimas tarp paukszčių amziaus ir tomis akloisims atsprogoms, užvaduojanzioms storąją žarną.

Valia per tai protauti, jog praszalinus storąją žarną su mikrobine josios flora, žmogaus amzis tēstųsi ilgiaus.

Nepridera, vienog, užmirszti, kad žmoguje, kurio organizmas yra pasiekęs augszciausią ir tobuliausią laiptą gyvulių eilėje, prigimtasziis parinkiuas neyra dar isztaręs paskutinio savo žodzio. Tiek tik matomė, kad emus žmogaus gyvasties ilgį, atitinkamame daug nesuprantamų dalykų, kits kitam prieszstaraujanczių.

Isz szimto vaikų nė ketvirta dalis nepasiekia vienerių metų. Isz tukstanczio žmonių tik 67 pasiekia 50 metų amziaus, o o isz szimto tukstanczių — tik vienas pereina 90 metų. Žmogus pasęsta pirm laiko, turbut delto, kad jį apsunkina visai nereikalingas jam organas — storoji žarna — su mikrobine savo flora, vodinga žmogaus organizmui. Kaip tą blogą praszalinti? Tulą laiką buvo bandę kovoti priesz žarnų mikrobus su antiseptikos pagelba, tai yra valydami jas nuo mikrobus stipriais vaistais. Bet pasirodė, kad tie vaistai, kurie galētų nuzudyti mikrobus, po draug turētų užkenkti ir gyvoms žmogaus kuno dalelėms. Galima butų surasti rauga-

lus (fermentus), kurie įstengtų sugromulti mikrobus. Ant bitės, padėkim, gyvena kandis, kurios lėlutė įstengia sugromulti vaszką, ko žmogaus viduriai nepadaro. Tos lėlutės fermentai pervirina net tuberkulozinius (sukatų, dziovos) basliukus, apdengtus vaszko lukszteliu. Galima butų su naudoti tokius fermentus ir žmogaus organizmui. Galima dar jieszkoti tarp teip vadinaimų toksinų antnuodzio priesz nuodinguosius produktus, atsi-randanczius mikrobinėje storosios žarnos floroje. Ant galo, dar galima tikėtis, kad isz-sitobulinius chirurgijai, jai pasiseks per operacijas praszalinti nereikalingą, net vodingą storąją žarną.

„Mes esame paveldėję kaip storąją žarną, teip ir jos mikrobus nuo savo praboczių, ir per tuos mikrobus teip trumpas mūsų amzius. Mokslo priderystė kovoti su taja piktybe. Turėkim viltį, jog naujai užzengusiam szimtmetyje mokslas įstengs iszriszt ant gero tą augsztajį ir naudingąjį uždavimą!“ — Teip užbaigė profesorius Mecznikov akyvą savo lekciją.

Amziu klaida.

Pavasaryje pradeda pankzelteliai czilubėti, žvereliai didesni ir mažesni, szaukti prie savęs draugus meilės balsais.

Sudėjimo jautrumas paakina prie to gyvasties atsikelimo teip sakant, prie meilės, kuri apsiausta džiaugsmu, malonumu ir grozybe pastebėtino apsi-reizzkimo: vaisinimosi gyvų sutvėrimų.

Pavasario meilė, vasaros pasiszventimas tų pauksztelių ir žverelių įkvėpė gražiausias dainas mūsų poetams. Čia dainiai atranda tikrus pasiszventimus meilės ir doros.

Žmogus pradiniam draugijos stovyje jausdavo tokius pat įkvėpimus, tokį pat užside-

gimą ir meilę link savo draugo, kaip matome tarpe žvėrelių ir pauksczių sziądien. Tuomet gyveno milžinai pasaulėje!

Tacziaus tas dėjosi toli pirm dabartinio ekonomiszko draugijos surėdymo, pirm negu tapo užvestos draugijos tiesos, ir pirm negu vyrai ir moterys isztobulino lenktyniavimą dėl asabiszkų mierių.

Keista, tacziaus teisinga, kad pirmuoju žingsniu atsitolinimo nuo gamtiszko ir idejaliszko stovio — buvo pasistengimas padaryti idejaliszkais (pagal žmogaus supratimą) gamtiszkus instinktus, kurie yra vien dėl suvaldymo reikalingo tarp abiejų lyezių susijungimo.

Tiems apakusiems idejalistams užvedus savo platoniszka (nesuteptą, liuosą nuo kuniszkių troszkulių) meilę prasi-dėjo negamtiszki gaiduliavimai, atvedusieje draugiją prie nužeminimo ir suterszimo. Asabiszka savininkystė, rakan-dai, prekystė ir žudynės sekė idejalistų užvedimą.

Dar vėliaus, žmonijos istorijoje tapo pramanyta tikyba, garbinimo vietos pastatytos ir dvasiszki perdėtiniai tapo pas-kirti tarnavimui jose.

Tieje, stengdamiesi valdyti dvasiszkus, kaip ir svietiszkus reikalus, paėmė po savo spar-nu vyrą su moterim, apreiszke gamtiszka tiesą už dvasiszka palaimą ir užvedė sutuoktuves (ženybas).

Vardu szventas, tas užvedimas tapo apjuodintas didesne daugybe žudymų ir nuodėmių, negu visi kiti užvedimai, pas-kirti draugijos smagumui ir vigadai.

Sziądien mūsų palūka yra: szventa prekystė legaliszkomis sutuoktuvėms, kurios paskleido pasileidimą ir visokias niekystes, užvedė prostitucijos į-rėdnę, ir yra sziądien priežas-tim viso puvapczio draugiszko surėdymo, kuris gresi net pa-cziai žmonijos butybei.

Papuoszimas ir budės szio szvento palaiminimo traukiasi nuo vienos ant kitos gentkar-tės.

Tai yra neteisingas, apvi-liantis niekumas, kuris tapo griuvėsiu teip daugelio laimės ir kuris priverczia tokią dau-gybę kitų keliauti apmaudės keliu; kuris sutvėrė besidaug-inantį skaitlių nelygsvarių esybių — silpnų, nelaimingų, dėl vieno kentėjimo ir ankstyvo myrio; kurie be žado tebsibi savo nelaimingam likimui.

Gamtos tiesos neabejotinai yra amžinai pastovios, o pro-tas arba iszmintis dar nepa-lenkė gamtos ir niekad nepa-lenks.

Mieli skaitytojai! jus, kurie gražaus kuno, žėrinčių akių, su lukescziu laimės szirdyje — apsvarstykite užduotis szių su-tuoktvių, jų tikrą mierį ir „szventybę“. Lai nebuna vy-liaus dėl priprasto budo, mytų ir prazilusių patarlių, nors jie ir paeitų isz stuluoto kunigo burnos.

Kunigo žodžiai nepaszvės biaurybių pilnas sutuoktuves, kurios atliekamos dėl pinigų arba prekystės mierių, gamtisz-kų stygų balso visai nesiklau-siant; tas pat ir su vestuvėms dėl pakylimo draugijos akyse.

Žolynų vainikas neatnesz laimės, nė džiaugsmo, nė svei-katos, nė metų, gausių daugeliu palaimintų vaisių. Dar vieno daigto reikia, apart savymeilio giminaiczių prita-rimo, apart marczius vainiko, apart kunigo palaimos. Jeigu nesiklausei tylaus jausmų palinkimo, jeigu negamtiszka draugą pasirinkai, — visas blizgėsis isznyks ir staiga ap-sireiksz pilnoje aiksztėje skaudus apsvylimas.

„Nuodėmės apsireiszkia“ ir labiausiai metavctis reikia, su didžiausia dvasios aistrybe ir dvasiszka apmauda, už nusidė-jimus priesz gamtos suteiktus jausmus arba instinktus. Czia nereikia rodyt paveikslų: yra

per pilnai nelaimingų, suny-kusių, apgailėtinų sutvėrimų, suriszčių draugiszkomis tiesoms, su bažnyczios palaima; yra daug namų, pavirtusių į gai-lestingus gyvųjų grabus. Pe-rintos skausmu szirdys, per-siskyrimai su piktinancziais, tankiai neszvankiais, apskelbi-mais paslapczių, bjaurus atsi-tikimai pasizeminimo ir iszvir-kęs jausmingumas, — vis tai gerai pažįstami apsireiszkimai.

Vienog, czia apibrėžta vos tik pradžia pikty pasekmių — toliaus atsiranda dar piktesnių. Gamta paskyrė tam tikras ide-jaliszko vaisinimosi sanlygas kiekvienam sutvėrimui pagal jų pobudį, dėlto pakrypimas nuo gamtiszko kelio reiszkia silpnybę, iszsigimimą ir užkro-vimą ant vaikų per keletą gentkarczių nuodėmių, tėvų papildytų.

Apsizvalgykite, bekeliaujant po svieta, paskaitykite ženklus, parasztytus likimo rankos ant jūsų draug-brolių veidų.

Kodėl matome nesilianjant lydumus baltuose grabuose ku-nelius? Kodėlgi moters anų lavonų garbsto? Rasime veik visuomet, kad tai yra tikras peržengimas gamtiszkių įstaty-mų. Toliaus, kodėl neda-brendėlių gaujos pripildo be-protnamius, kalėjimus, palei-stuvyszeji vietas? visos tos li-gustos, džiovingos, kosulingos ypotos kenezia tankiai ne už savo kaltes.

Jeigu kas sakys, kad liki-mas teip davė, netikėk tam. Gamta yra labdaringa, ji vien gražumą aukli, jeigu jai neuz-kerta kelio. Tacziaus nuodė-mės neuzleidžia. Tėvai — ne-padorus, nepalaiminti gamtos, patys isztvirkėliai, kurie prie-szingsas gamtai sutuoktuves gundė, — yra pirmieje kalti-ninkai, o greta jų kribžda mo-kintojai, kurie stengiasi paro-dyti, kad sutuoktuvės yra daigtu, kurį žmogus gal be jo-kio jausmo sav užkrauti. Pir-mutinis kunigas palaimina,

visai neveizėdamas į gamtiszkus jausmus.

Bažnyczios palaima negelbė-jo tėvams tųjų mazulėlių, nė piktadėjams, nė paliegusiems nusilpėliams, džiova mirsz-tantiems.

Su visu neteisingumu jų vie-szai duotų priesiegų klimpstant į tą veidmainingą gyvenimą, tie stovylai jų nuodėmių prie-szais gamtą ir instinktus styro kaip jų, teip ir draugijos aky-se, apkaltindami juos, statydami į pikcziausių paleistuvių eilę. Tai yra skaudi, bet tei-singa tarmė.

Taigi dėl meilės savęs ir ateinanczius jūsų genkartės, neverskit į niekus gamtiszkus įstatymus: jie yra szventi, ir szventi gamtai; jie yra per virsz prakilnus įstatymai, idant juos niekinti. Nesiduok vesti savų niekam, bet sekk vien gamtos suteiktą balsą, kuris yra tavyje.

Paraszė J. Redding,
Iszguldė Dr. J. T. Želvienė.

Reikalai Susiv. L. A.

Iki sziol priėmiam:
Nuo delegatų sudėtus per seimą 15,40
Valanczausko dr. isz Plymouth, Pa.
7,00
Sykiu \$22,40
T. Pauksztys.
Susiv. L. A. Kasierius.

ADRESAI Susivienijimo L. A. virsz.

Prezidentas — M. Totorius,
1 Willow str., Plymouth, Pa.
Vice-preziden. — V. Kaunas,
Box 211, Newburyport, Mass.
Sekretorius — T. Astramskas,
112 Monroe str. Philadelphia, Pa.
Kasierius — T. Pauksztys,
123 N. Main str., Pittston, Pa.
Apiekunai { J. Kazakeviczia,
kasos: { 1150 Wyomint Ave.
Pittston, Pa.
K. Unika,
1112 Moyamensing Ave.
Philadelphia, Pa.

Užveizėtoju knygyno—V. Daukszys,
766 S. 2-ud str. Philadelphia, Pa.

Isz visur.

Jau isztisus 70 metų Anglija važioja į Kinus opijų (nuodingus augmens vaisius rukiui). Kiniečiai, nenorėdami kad daug opijaus vėztų, bandė uždėti ant jo augsztą miltą, bet Anglija to nepavelijo ir su kanuolių pagelba prispyrė Kinus isziszadėti to maito. 1899 m. Anglija įvežė isz Indijos į Kinus 780,000 svarų opijaus, už kurį gavo \$26,128,720. Opijus tai yra tikri nuodai, o vienog tokia neva civilizuota tauta, kaip Anglija, atvirai ir su visų žinia dalina tuos nuodus kiniečiams, kurie tukstančiais žuva ne savo smercziau.

Hamburgo kompanijos garlaivys „Deutschland“ perplaukė Atlanto jures nuo New York iki Plymouth (Anglijoj) į 5 dienas, 11 valandų ir 51 minutą. Pernai, Rugsėjo mėn. jis atliko tą pat kelionę dar sparčiau: į 5 dienas, 7 valandas ir 38 minutes.

Kaizeris Vilius, lankydamas benediktinių klostorių Niederlendige, pamatė ant jo vartų paraszą lotyniszka: „In duris et asperis patientiam amplecti“ (lietuviszškai sakant: „sziurkszczioj ir sunkioj gadyneį apsiszarvok kantrybe“). Kaizeris iszszitarė: „tai lyg man paraszyta“. Tokiam niszmanėliui, kurs, pats erzindams savo tautą, tankiai paragauja kartumų, rodosi, kad jis yra kankintiniu. Tegul kaizeris eina i silpnaproczijų namus, kur tikroji jo vieta, tai jam nereikės „kankintis“.

Zoologiszskasis Londono daržas talpino savyje Gruodyj pereitų metų 2863 yvairius gyvulius, kurių skaitliuje buvo 758 žindunų, 1495 plunksnoczijų ir 612 szliauzlių. Aplanckė daržą per metus 697,178 ypatos.

Visam sviete pernai metuose iszkasta aukso už \$255,924,654, isz tų ant Sv. Valstijų pripuola \$118,435,562.

Karalius Susčius.

Ar teko jums kada girdėti pasaką apie karaliuką Susčią? Jei ne, tai paklauskite.

Toje gadyneį, kada po Lietuvą dar meškas vadziojo, susiedijoj, Raiberonijos šalyj, viešpatavo garsingas karalius Susčius Antrasis. Jei jį vadinta antruoju, — tarsite, — tai turėjo jug buti ir Pirmasis Susčius? Kaip-gi, — buvo.... Jis tai pirmutinis iš kryziokų giminės Blutdurstų, nuveikęs kruvinoj karėje savo susiedus, užsimovė sav ciesoriaus karuną ir prasininė viešpačiu „per Dievo malonę“. Karalius Susčius Antrasis paveldėjo nuo savo dieduko didelę drąsą ir karštį į kovas, kupiną pinigų izdą, ginkluotus pulkus teip vadinamų „kanonenfutterių“; o pats nuo savęs prie to visko dar pridėjo: didelį palinkimą nuolat kalbėti ir nesuvaldomą norą pasirodyti su savo dvylekiu visokiuose darbuose, nevat moksluos ir dailoje, prie kurių jis teip tiko, kaip dyglys prie rozių. Toks budamas, jis neduodavo nė valandėlės ramybės savo dvarionims ir sekretoriams, nuolat kalbėdamas apie viską, prie kiekvienos progos ir kiekvienoj dienos ar nakties valandoj. Butų jautęs savę be galo laimingu, nes tvirtai buvo įtikėjęs savo didybei, kad nepermaldauta teisybė nebutų jam nuolat kuzdėjus, koks jis yra mazytis. Atsistojus jam prysakyj savo kanonenfutterių — vyrisčių kaip aržuolų, — jo visai beveik nebuvo matyt — toks jis buvo nykštukas. Prasimanė tad monyti akis, visada jodinėdams ant milžiniško arklio, tik vargas, kad turėdams sausą kaireją ranką, nesuvaldydavo brisgily.

Tokioj nelaimėj, karalius Susčius II emė visu savo protu midikauti, kaip įgyti tai, ko nebuvo suteikus jam motina-gamta. Suragino vieną dieną visus kriauczius, siuvejus, kostiumierius, vatos gamintojus iš apskritis Raiberonijos ir liepė pramanyt tokius rubus, kuriuose išrodė dužas ir diktas, nors šėip buvo laibutis ir be galo menkas. Geriausiam tepliorui liepė tuo nupiešti savo paveikslą naujuos šarvuos, ir padėjęs po juo paraszą: „kas ką man padarys?“ — pastatė į Tautiszką muzėjū, o karaliskieje „kultur-rhatai“ įrašė į amžinas knygas, kad muzėjus apturėjo neišpasakytos vertės paveikslą, nes „tas paveikslas reiškia visų-tobuliausią Viešpaties tvarinį“.

Vėliaus, idant išrodyti augštu, Sūsčius liepė padaryt sav didelį šėlmą su visokiais papuošalais, o ant šėlmo viršaus pritaissė pavidalą žveries ichtyosaurio iš prieštvanio gadyneis.

Tokiuos parėduos jis davė savę po kelias dešimtis syk nutraukti ir fotografai po kelias valandas turėjo darbo. Už tai visa viešpatystė galėjo potam gerėtis paveikslu padidinto savo valdono.

Kar. Susčius turėjo dar vieną vargą: useliai jo buvo trumpi, reti ir lyg ant juoko. Net naminis jo skutejas Fricas Kundelis tarpais pasityčiodavo, besukdamas usus, kurių negalėjo sučiuopti pirštais.

Susčius II atrado tam vaistą: patupdė skuteją Kundelį į tamsinyčią, idant tas liuosam laike padumotų, kaip atitaisyt bedą.

Po kelių dienų, padvėsęs nuo vieno vandens ir sausos duonos, Kundelis stoji prieš karalių ir tarė:

— Majestaet! Es ist erreicht!

Pametęs visus viešpatystės darbus, Susčius II nuėjo su Kundeliu į tamtyčia ištaisytą pukambarį ir po kelių valandų sugrižo iš tenai su useliais, užsuktai į viršų, kaip dvi ylutės.

Buvo tai didis Susčiaus II pergalejimas ir nuo to syk jis pabaigtinai įtikėjo į savo didybę. Nuo tada pradėjo keliaut išilgai ir skersai šalį, visur darydamas dyvus su savo kalbomis į kanonenfutterius, burmistrus ir gero gimimo merginas. Prie to visko jis, vienog, jautė, kad tikrai didybei neištenka vienų usų, mandieros ir šėlmo: reikia pelnyt dar ir karišką garbę.

Bet ką daryti? Susiedai per druti, mažesnės tautos jau seniai iščiulptos ir patremtos. O čia Susčiaus širdyje atsiliepia ir prigimtas kraujo troškimas, kaipo pas tikrą kryziokų Blutdurstų įpėdinį.

Pašaukęs savo broleną Emeriką, liepė jam suruošt daug laivų, paimt didelę daugybę kanonenfutterių, plaukt į Papuasų šalį ir ją visą išpustyt, o žmones išnaikinti.

— Kodėl aš turiu pustyt ir zudyt? — paklausė, neva nesuprasdamas, Emerikas.

— Kaip tai kam? Jug, papuasai stabmeldžiai ir sako, žmones ēda. Tai nuneši į jų šalį krikščionišką civilizaciją. Ant galo, kovosi už „karalių ir tėvynę“. O dar minėk: „viena Raiberonia, viens Dievas, vienas karalius!“ Ir tas kralius — aš!

Papuasų šalis papludo krauju ir gaisru; žuvo vyrai, seniai, moters ir kudikiai; sodžiai, miestai ir šventinyčios virto į pelenus. Kanonenfutteriai teip-gi paguldė daug savųjų, bet nauji pulkai užvaduoavo sunykusius ir Papuasų žemė tapo vienomis kapinėms.

Vienog, ir papuasai savo nedovanojo: iš paskutinių pajiegtų grumė neprietelius ir apklojo jų kunais Papuanijos klounius. Tačiau, nors žmogėdziai, kanonenfutterių mėsos jie neēdė, nes ji pasirodė papuasams aitri ir sunki ant pilvo.

Pergalė buvo didi ir didelė buvo šventė. Sugrižusius kanonenfutterius karalius Susčius apdovanojo misinginiais medaliais, sav padovanojo vanago orderį su žemčiugais, o brolenui Emerikui davė ordeną krokodiliaus. Prie savo

vardo Susčius II pridėjo žodį „Pergalėtojas“ ir liepė fotografams nutraukti savo paveikslą, kurį įsakyta pakabinti kiekvienuos namuose.

Idant tuo džiaugsmu pasidalinti ir su vargšu Mikeliu, karalius atsidėjo apkeliauti visą Raiberonijos šalį, kad visi gautų išvysti „Pergalėtoją“. Bet kelionės pradžia nebuvo laiminga. Vos įvažiavus į pirmąjį miestą, kur laukė jau burmistras su auksiniais miesto raktais ir raitos gero gimimo merginos, kasžin kokia moteriškė (sakė, beprote) sviedė į Susčių akmeniu, riktelėjus:

— Tai tav už mano vienturtį, ką žuvo Papanijoj!

Karalius Susčius to nė neužtėmyjo ir iškilminga jo kelionė tęsėsi toliaus per kaimus ir gardus. Visur matyt buvo džiaugsmas, nes liepta, kad visi linksmintųs, sulaukę didįjį apkariautoją papuasų Susčių II.

Baigiantės kelionei, vienam mieste koks žmogus, pašėlęs iš džiaugsmo ir mislydams, kad laiko rankoje liauro šakutę, trenkė į Susčių geležies galą, rėkdamas:

— Už karalių ir tėvynę!

Žaisda buvo menka, bet reikalavo gydymo ir kas blogiausia, reikėjo nuskust vieną usą, nes gelžgalis perkirto kairęją lupą.

Tai buvo baisiausia valanda visoj karaliaus gyvasty, kada vieną rytą, pasibaigus gydymui, jis išlipo iš lovos ir atsistojo prieš žerkolą. Vienuos apatiniuos drabužiuos, be usų, be šelmo, beveik pats savęs nepažino ir širdies kartumoj sušuko:

— Dieve! Koks aš menkutis!

Ilgai slėptoji apmauda sužibo karaliaus akyse. Nedori, nedėkingi Raiberonai! Vargas jums! Gailesčio maldas kalbėkit, jus, karaliaus zudytojai!

Ir liepė iš naujo nutęplioti savo paveikslą šelme su dyvinu žvėrim, mandieroj, su usais; kiekvienoj viešoj vietoj, visose mokslainėse ir užvedimuose, net ir neregijų prieglaudose, pakabino tuos paveikslius, o visiems liepta melsti nuo Augščiausiojo susimylėjimo tautai, kuri nemoka gana dėkavot Dievui už tą malonę, jog davė tokį valdoną.

Kova už buvį.

Raszyta V...io.

Ką jie kalbėjo — gerai nesuprato,
Dainas sukrovė ant lenkystės rato,
Ir teipo toli nuo mus nuvažiavo,
Kad tautos dainiaus vardo nebegavo.
Jau vardas mūsų yra teip nutilęs,
Kad gali eiti per isztisas mylias:
Nuo Gudų kraszto lygi paczių Prusų,
O negirdėsi apie vardą mūsų.
Tiktai girdėsi apie Lenkus, Žydus,
Nuo kurių kvepia dabar macai, midus;
Apie bajorus, kur mūs kalbą mina,

Tad' kad Lietuviai, kuo yra nežino.
Bet kaipo žmonės prasti, nemokinti,
Nuo raudonsulių visiszcai paminti,
Kurie atėmę žmones isz po dvaro,
Didesnę bausmę kaip bajorai daro!
Pražudę kuną, nor pražudyt duszią,
Bepurto žmones, kaipo dulę, gruszią,
Kaip vanags visztą paėmęs į nagą,
Kaipo galvijas, kuris drasko bragą.
Ir teip paniekin biedno žmogaus darbus,
Prikimszę pilvus ir pripylę skarbus!

O kankliuinkai! kodėl jus sustojot,
Kodėl po strunas pirsztais nevadziotat?
Žmonės kaip avys ir bailus ir lėti,
Per tat ir avių bliovimai girdeči!
Nėra jau žmonių, kad dailiai dainuotų —
Bijo Maskolių, kad sprandan neduotų!

Avies bailumas ir szunies pakara
Manę, kaip visad, į uparą varo!
Ar gi jau žuvo ir tie žmonės keli,
Kur turint kankles apdainuotų vėlei:
Keistuto kovas ir Vytauto kares,
Nuo mus Baltosios lyg Juodosios marės.
Kaipo su Gudais su Totoriais emės,
Kaip buvo didi garbė szitos zemės,
Kaip vieszpatavo mus Krivė-Krivaitis,
Kaipo drebėjo Vokietys ponaitis:
Ir po Grunvaldo ir po Tannenbergu,
Kaipo isz pono pasidarė vergu!
Dabar tą garbę nor pasavint kiti,
O nėra tokio, kurs galėtų ginti,
Kuris galėtų už tą garbę stoti,
Ant savo gaidos savaip uzdainuoti!

Per tat gi žmones lai pamet pakarą!
O kaipo Czekai drąsiai viską daro!
Lai turi viltį kanklessutai syti,
Ir uzdainuoti, kaip dainuoja kiti!
Ir teip kariauti, kaip kiti kariauna!
Ir szitiek gauti, kaip ir kiti gauna!

XVII.

Reiktų mums lipti ant tautystės kalno,
Nors dėl to vieno, kad ten lipt nevalna!
Idant prikelti, kas yra numinta,
Idant daryti, kas yra užginta!
Reik teip daryti, kaip ir Czekai daro,
Su didžia drąsa ir baisia upara!
O kad sav iltis neduosim įleisti,
Turės, kaip Czekus, ant valės paleisti.
Tiktai tą darant, kas yra „nevalna“,
Galima gauti, ką kiti ir gauna,
Ir tą prikelti, kas yra numinta,
Ir tą paaiszkint, kas yra užginta!

19—22 Balandžio 1991 m.

(Užbaiga.)

Prusų Lietuvoj, apie Romintus, prasidėję nuo 24 Birželio ledai, audra ir lytus pridare baisybę pragaiszties. Karaliaus dvaras Romintuos beveik visas suardytas baisyos vėtros.

Mieste Mainz, Vokietijoj, atverė muzėjų vardan Jono Gutenbergo, iszradėjo spaudos. Nors dabar susiprato atiduoti garbę tam žmonijos geradėjui, nuo kurio gimimo pernai suėjo jau 500 metų.

Jau keletą sykių „Vienybė“ buvo raszius, kad Vokietijoj daugelis dalykų lyg sukluo. Pagirtasis vokiečių „akuratnumas“ pasirodo tik muilo pusle, kuri vien-val pastaramjam laike truksta ir truksta. Kiek jau isztikimiausiu bankų buvo subankrutyje, o dabar pranesza vos įtikėtina žinia, jog subankrutijo miesto Leipzigo bankas. Bankas turėjo surinkęs 111 milijonų markių (\$28,000,000), o sziądien jame neuztenka 87,000,000 markių, prietam dar ir apsergėto kapitalo žuvo 63,000,000 markių. Priežiuros komiteto perdėtinis Dodel iszbėgo į Ameriką, o pirmsėdis Exner su kitais banko urėdninkais suimti. Per tą subankrutyjimą daugybė žmonių turi nukęsti, nes jų įdėtie jie pinigai yra pražuvę. Be to dar ir daugelis visokių fabriku miestuose Plauen, Elster, Markneukirchen ir Loebau apsigarsino bankrutais, nes buvo turėję pinigiszkus reikalus su Leipzigo banku ir pražudę savo kapitalus.

Odesoje yra didelis judejimas tarp darbininkų. Per velykas ir 1 Geguzio ant visų gatvių buvo užtraukti kareiviai, nes paskalos ėjo, jog busęs maisztas. Maiszto nebuvo, tik pasirodė visur atsiszaukimai, gražiai sulankstyti ir puolanti į akį, ką kiekvienas tao ima ir žiuri kas ten per popiera ir perskaito atsiszaukima. Policija isz galvos gal iszeit, bet mėtytojų nesugauna.

Kaupui et consortibus

Buvo katinėlis rainas, jo vuodega dar rainesnė. Ar graži mano pasaka? Kad tau graži, tai ir man graži! Kaip atsakysi ir išsisteisinsi, kunigėli, dėl supjudyimų ir nukriaudimų žmonių, kokius padarei Susiv. organizacijoje, tai tada asz atsakysiu, atschauksiu-patvirtinsiu, kad „kunigų motinėle“ szelpia jezuitus, ir pir mutiniu esiu, kuris kunigėliui nepaduosi rankos kaip niekszui, supjudytojui ir skriaudėjui.

Pats p. Stagaras ir jo komitetas garsina, kad atlieka gerai išsiuntinėjimą „Tėvynės“, bet nevisi tą malonę turi ją gauti; gauna „Tėvynę“ tik kunigų iszrinktiejie, kur pagal tiesą turi ją gauti visi užsimokėjęsiejie ant „Tėvynės“ po 50 ct. Kam dar žadėti ir nepildyti?!

Milukas, tas nabagas, nežino nė kaip jau meluoti. Pertikrinimui savo pasekėjų raszo, kad jo seimas buvo, o teisingųjų tik mitingas. Tegul Milukas parodo ar gal j dvi valandas atsilikti metinis seimas, jeigu maža draugystė savo mėnesio susirinkimo negal atlikti per dvi valandi? Kas link susstatymo kuopų įnesimų ir mano buvojimo Bostone, asz nesidyviju isz tokios melagystės, nes pagal dabartinį laiką, tai galvoje viskas vaidinasi.

P. Mikolainis.

Padekavone.

Greenfield, Mass. June 12 d. 1901 m. Asz, Juozas Miskinis, dėkavoju ponui Groblewskiu už liekarstvas, kurias asz nuo tamistos aplaikiu ir iszpažįstu, kad yra geriausios liekarstvos ir pamaczyvos visiems. Vienas vyras buvo daug įsikasztaęs pas daktarus nuo drugio ir nepagelbėjo tai asz jam darodijau liekarstvas pono Groblewskio ir partraukiau. Tai dabar vyras sveikas, dirba kas-dien ir praszo Dievo, kad Dievas duotų sveikatą tamistai. Rodiju kožnam lietuviu ir polekui parsitraukti, kokių tik kas reikalauja, nes yra geros liekarstvos pono Groblewskio.

8-7 Juozas Miskinis.

Susirinkimas.

Tėmykite, Baltimorės Lietuviai ir Lietuvės, o ypacz tie, kurie jau priguli prie žemiaus minavotos draugystės: kad 6 dieną Liepos tai yra subatoje, 8 adynoj vakare, po No. 215 S. Sharp str. pas Vincą Nemurą, bus susirinkimas Tėvynės M. Draugystės (extra didis), ant kurio esate užpraszyti pributi visi, kurie tik Tėvynę myli ir szelpia jos reikalus, teip lygiai Lietuviai, kaip ir Lietuvės. O ypacz pribukite visi, kurie jau prigulite, dėl didelio reikalo, kuris atsibus tą dieną.

Vardan draugystės,
Sekretorius K. Baltuszaits.

Pajieszkojimas.

Pajieszkau savo brolio Antano Arbatavycziaus, Suvalkų gub., Marijampolės pavieto, Mikaliskio gmino, kaimo Naujo Skrynupio. Nuo naujų metų gyvena Amerikoje, bet nežinau kur jis buna. Jeigu kas žinotų, meldzių duoti žinią ant szio adreso:

Elzbieta Arbatavycziutė,
Minervsille, Pa.
Box 181

Pajieszhuau savo brolių Tamosziaus, Adomo Grigalevicių ir šesers Katarinos, po vyru Bielekienės, paeinanczių isz Rudenų kaimo, Balbieriskio valseziaus, Marijampolės pavieto, Suvalkų gub.; jau 14 metų kaip jie Amerikoje. Jie patys, arba apie juos žinanti, malonės suteikti man žinią ant szio adreso:

Vincas Barkauckas
53 Gray str.
Silvertown — London
England.

Pajieszkau savo draugo Jurgio Szakocziaus, paeinanczio isz Suvalkų gub., Kalvarijos pav., Liudvinavo parapijos. Į Ameriką atvyko pirm 13 metų; gyvena Wilkes-Barre, Pa. gal priesz 8 metus, o dabar nežinau kur buna. Kas apie jį žino tą pranesza arba pats atsiszaukia ant szio adreso:

V. Kolis
34 N. Hancock str.
Wilkes-Barre, Pa.

Ant pardavimo

Parsiduoda geras, didelis hotelis su laisneis Plymouth'e, Pa. Biznis labai geras toje vietoje, nes visiems toji vieta žinoma isz seno ir greit galima parduoti. Norint pasiklaust ar pamatyt, kreipkitės pas:

Herman F. Phillips
515 Carey Ave. Firewood,
Wilkes-Barre, Pa.

Ant pardavimo

už \$1000 numekant kas mėnuo po \$100 naujas 3 augsztų plytinis hotelis Nanticoke, žinomas kaip Broadway Hotel, turintis 31 kambarį ir puikiai įtaisytas dėl tojo biznio. Priežastis pardavimo yra ta, kad to namo savininkas numirė ir dėlto parsiduoda už pusę prekės. Pasiklauskit pas

Herman F. Phillips
515 Carey Ave., Firewood,
Wilkes-Barre, Pa.

**HOTELIS
W. SUCKAUS**

Galima gaut pas jį visokios arielkos, vyno, skanaus aluczio, kvepenzių cigarų.

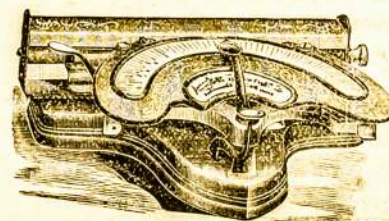
Teiposgi užlaiko dėl pakelevingų ir szejp žmonių nakvynę ir valgius inlaiką, teipogi užkandį kožname laike.

Fanai dėl atvėsimo laike vasaros karszczio. Intaisymai ko puikiais.

Nepamirszkite atsilankyti o busite užganėdinti visame.

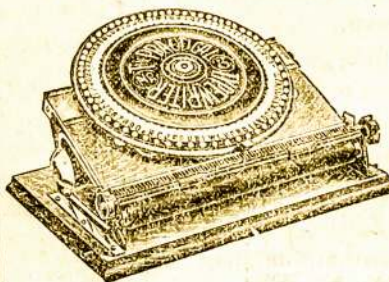
Vincas Suckus

98 Northampton Street
WILKES-BARRE, PA.

Geras uždarbys.

Pajieszkome gerų lietuvų kurie norėtu užsiimti labai apsimokanczia kupezyste. Mes norime kiekviename mieste turėti lietuvizkų agentų. Tavorus pas mus gali gauti be skirtumo, kokių kas nori. Maszinos drukojimui gromatų Maszinos „Singer“ eluivimui. Visokius muzikalizskus instrumentus, lygiai Fortepijonus ir Vargonus. Ziegorėlius ir lenctugėlius. Tikėjimizskus abrozus. Eopieros gromatų raszymui su kvietkomis ir pavincziavonėms po 20 ct. už tužina. Turintems drapanų sztorus iszsiunziame visokias drapanas vyrizskas ir moterizskas; iszsiuntinėjame tavorus į kiekvieną miestą Amerikoje ir Kanadoje. Be skirtumo uzpraszome visus pas mus raezyti, kurie norėtu pareikviesti nuo mūsų dėl kokių tavorų ir praszome pridėti markutė už 2 ct. tai gausite atsagymą. Pinigus reik eiuoti per Money Order ar registravotam laiszke ant szio adreso:

J. F. RICHORD Mdse., Co. 62 Gouverneur sr. New York City.

Puikios maszinos drukavoti gromatoms.

Su didelėms ir mažoms litaroms ir labai gražiam bokselije apdaryta, jų prekės tokios:

Practical No 3 \$5.00
Practical No 4 \$6.50

Tepigi padarau visokias Rubber Stamps, kas tik kokią nori dėl atspaudimo vardą, pravardę, adresą ir kuom užsimi, o kurios kožnam yra naudinga ir reikalinga. Taigi reikale kreipkitės pas mane, o asz padarysiu.

Raszant laiską su kokių klausimu indėk stampą už 2c. dėl atsakpmo,
W. J. PETKON, 305 N. Main str. Brockton, Mass.

Naujausios knygos.

Smertis. Daktaro pasakojimas. Paraszė Szventmikis. Puslapių 32. Daugumas ras toje knygoje, ko nesitikejo. Prekė 10 c.

Dvasiszki apdumojimai arba meditacijos. Kas mėgsta dvasiszkus skaitymus — turės ką pasiskaityt ant ilgo laiko, laksztų 571. Prekė 85 c.

Pasikalbėjimai apie dangų ir žemę. Naudingas ir akyvas skaitymas. Knygutė tinka siust ir į tėvynę per cenzurą, į usl 81, prekė 20c

CASH for acceptable ideas. State if patented. THE PATENT RECORD, Baltimore, Md.

Didelis Piknykas!

Szv. Kazimiero Draugystės isz Plymoutho ant Hanover Park, bus Seredose 17 d. Liepos (July) 1901 prasidės 9-tą val. ryte. Muzika bus pirmos kliafos. Užkveciziam visus lietuvius ir lietuvaites pasilinksminti. Praneszame, kad ant mus Pikniko atskiriam darže bus visokių zobovų. Įnėjimas į daržą 5c. Tikietai dėl szokimo ant visos dienos 25c.

Komitetas.

Žodynas

kun. A. Juszkevicziaus, puslapių 385, in 8 vo, nuo žedzio A iki Džiuti. Dalis I. Su pri-siuntimu \$2,00

BRAVORAS.
(CITY BREWERY CO.)
Kuriamė isdirba skaniausią, geriausią ir sveikiausią **ALŲ ELIŲ** ir **PORTERŲ**
Po No 600 iki 612 Pearl str.
ELIZABETH N. J
PETER BREIDT
Locninikas.

Ar esi kurczias??

Ko žnas kuris yra kurczias yra isz gy as nauju musų iszradimu; kurie apsigema kurti yra neiszgydomi. Naujas ir lengvas budas. Apraszysk savo negalę. Agzaminavojimas ir roda dovanai. Kiekvienas gali gydytis namie be didelių kasztų.
Dr. Dalton's Aural Institute,
La Salle Ave. Chicago, Ill.

HOTELIS arba geriausia užeiga dėl darbininkų ar siaip žmonių. Kurie norite szi bei tą dasižinti ir szalto aluczio Taurę iszsigerti vyno ir visokių arielkų, ar cigarėlių skanų užirukyti, ateikite pas:

Antaną Kalinaucką
18 N. Hancock st. **WILKES-BARRE**

50 YEARS' EXPERIENCE

PATENTS

TRADE MARKS
DESIGNS
COPYRIGHTS & C.

Anyone sending a sketch and description may quickly ascertain our opinion free whether an invention is probably patentable. Communications strictly confidential. Handbook on Patents sent free. Oldest agency for securing patents. Patents taken through Munn & Co. receive special notice, without charge, in the

Scientific American.

A handsomely illustrated weekly. Largest circulation of any scientific journal. Terms, \$3 a year; four months, \$1. Sold by all newsdealers.

MUNN & Co. 361 Broadway, New York
Branch Office, 625 F St., Washington, D. C.

Paveikslas
Dr. Kudirkos.

Didumo - 19 colių pločio, 24 colių augščio, ant puikios popieros, su prisiuntimu 30 ct. Gaunamas „Vienybės“ redakcijoj.

Szitas paveikslas tojo musų užsitarnavusio tautiečio privalo rastisi kiekvieno lietuvio namuose kaip papuozimas ir atminimas, kad tasai tautietis per visą savo gyvenimą truse ant naudos savo tautiečių ir tėvynės.

Žmiejcznik'as.

Jeigu nori, idant aplaikitumei vertę tavo piningų ir palengvinimą ant: **Romatizmo,**
Skausma Galvos,
Skausma strėnu,
Skausmą kaulų,
Skausmą sprando,
Ir Traukulio

Tai nuelkie In sztorą, pas savo tautietį ir pareika lauk **ZMIJEZCNIKO** kuris yra padirbtas aptiekoje dēdės Groblevskio Plymouth'e, Pa. Palengvins tau koźname karte.

Jeigu eergi ant:

Vidurių, Kepenų,
arba **Kraujo.**

Gerik **EGIUTERRO** No 1. pricelbės koźname karte. Duodu paranką iszgydymo drugio, pripuolio ir gripo.

JAIGU NORI GAUTIE TIKROS
TRAJANKOS

Tai praszykie tosios kę Aptiekorius Groblevskis sudaro. Yra tai sudirbta isz visokių augalų ir szaknių isz devynerių dalykų sudėtos isz 27, (kaip tai sako syk po 27) ant svieto geresnės Trajankos nesiranda

Aptiekorius Dēdė Groblevskis jau dėl koźno žinomas, yra vienas garsingiausių Aptiekorių tarp mūsų tautos czionai Amerikoje. Teipogi yra dėl koźno žinoma, jog vienas geras aptiekorius žino ir zenklina daugiau kaip 10 daktarų, neziens pagalboj susirgusios žmonijos. Dėlto gi jeigu kada jus Dievas teiktusi delipatēt kokia liga, tai tuojaus nusiduokite ant rodos pas jįj.

Adresas:

ALBERT G. GROBLEWSKI
111 Main st. arba Box 1109
PLYMOUTH, PA.

Juozas Czernikas,
duodu visiems žinot, jogei parduodu **LAIVAKORTES** (szifkortes) ant visų linijų ir greičiausią **Laivų jurėmis** ir už pigiausią prekę.

Teiposgi siuncziu piningus į visas svieto dalis greitai ir pigiai. Norintie kal piningai į tėvynę siuncziami nepražutų ir greit nueitų, tegul kreipiasi pas: **Juozą Czerniką,**
13 S. Canal str.
Wilkes-Barre, Pa.

Krautuve Forniczio.

Czlonai gausite pigiausiai visokius naminius rakandus, kaip tai lovas, komodas, kreses ir t. t. Kiekvienas sykį pas mus pirkes, ateina ir kita sykį. Susikalbėti galima visalp.

A. FAINBERG,
56 E. Main str. **PLYMOUTH, PA.**

Del vyru tiktai.

Aez kencziau daugelį metų, kaip pasekmę jau nystės iszdykumo ir perzengimą iszstatymų prigimties. Asz iszleidau ezimtus dolerių ant daktarų, nerandant pagalbos. Galiaus, lankantės savo szalije, asz kreipiansi prie tulo garsaus daktaro Viennoje ir jis davė man gyduolių, kurios manę visieszkal iszgydė. Aez apie tai pagarsinau savo draugams ir tie, kurie kentė phiziszka, bandė ir iszgydytais tapo. Tada asz visieszkal persilindijau, kad kiekvienas kencziantis nuo tų ligų, gali atgauti svelkatą, vartojant tas gyduoles.

Daktaras davė man receptą ir gerai žinant, kad daugelis galėtu pasinaudoti isz jo, asz pasiryžau euteikti jį kiekvienam, kuris pareikalautu. Asz neturiu ką parduoti ir pinigų visai nenoriu. Asz garsiu vien dėlto, kad esi žinta ne vienam gali buti naudinga. Jeigu reikalaujete, raazykite idėdami markę ant atsakymo ir asz atsisiu jums tą receptą lietuviszkoj kalbol. **KAREL JOHNSON,** 32 Hohman st., Hammond, Ind.

NOTSIKALTYZKI!
Kapitalistai sako: kad kę darbininkai užmano ir veikia, tai tas yra niekai.
Mus darbininkų kuopelė matydamą jog musų sunkiai užirbtų pinigai tenka pavieniams karcziamininkams. Tai gi, uždėjome darbininkiszka kerziamą, kur lietuviai po sunkaus darbo galės susirpinti savo spēkas.
Keleiviai priburę isz kitių vietų gaus pas mus melingą priemimą ir prieteliszka rodą.
Lietuvių Prekystes SALONAS.
785 Bank str. **WATERBURY, CONN.**

ZINGEIDU IR AKYVA
DĒL SVIETO.

Tikrai vlenatinė gydykla ant užzeldinimo plaukų ant praplikusių galvų, teipgi į trumpą laiką sulauko plaukų slinkimą.
Geriansia dantų gyduole: musų gyduole nustabdo Dantų skaudėjimą į keles minutes. Mes savo gyduoles gvarantavojam. Prekė tik 20c. Imant 6 bonkutes \$1.00. Siuncziam pacztu ir į svetimas szalis. Budas kaip jas vartoti yra parodytas keliose kalbose. Norint gauti visą rodą su informacije per laiszka adresavokit sziteip: **The J. M. BRUNDZA CO. Chemists** Box 2361. New York. U. S. A.

Boston Shoe Store

26 E. Main st. **PLYMOUTH, PA.**
Mes katik gavome szviežių pavasarinių czeverykų vyrlezkių, moterlezkių ir vaikų, visi yra Junijos darbo, parduodame už visai pigę prekę. Teipogi czeverykus dirbame ir ant apstetevimo. Ateik ir pamėgink, o busi užgandintins.

Our fee returned if we fail. Any one sending sketch and description of any invention will promptly receive our opinion free concerning the patentability of same. "How to Obtain a Patent" sent upon request. Patents secured through us advertised for sale at our expense. Patents taken out through us receive special notice, without charge, in THE PATENT RECORD, an illustrated and widely circulated journal, consulted by Manufacturers and Investors. Send for sample copy **FREE.** Address,

VICTOR J. EVANS & CO.
(Patent Attorneys)
Evans Building, WASHINGTON, D. C.

TRAJANKA
(APSERGETA)

Vienatinis sūtaisytojas tikrosios Trajankos Suvienytose Valstijose, geriausiai sudrutinanczios, kuri susideda isz 52 visokių žolių, szaknų, žievių, sėklų, vaisių ir tt. isz viso svieto szalių.

Ketvirta dalis svoro kasztuoja 25 centai, su prisiuntimu per pacztą 35 centai, \$1.00 už svarą.
Perkupcziams 10 svarų už \$6.00.

G. Hoffmann
lietuviszkas aptiekorius
103 Grand str.
BROOKLYN, N. Y.

Caecilia Hall.
GEO. SCHMIDT, prop.

101 & 103 Grand str.
Tarpe Wythe Ave. & Berry srt.
BROOKLYN, N. Y.

Kambariai draugysczijų susirinkimams. Svetainė parsamdoma dėl veselijų, balių ir tt. Gėrymai pirmos klia-os; vynų visokio skyriaus, likierių ir Lager Bier..

Draugystės szv. Juozapo susirinkimai atsibuna kas 1 ir 3 Utarninką.
Draugystės szv. Kazimiero susirinkimai atsibuna kas 1 ir 3 Petnyczia.

Lietuviu užeiga.

Geriausė užeiga dėl lietuvių isz viso miesto. Prilaikau visokius gėrymus, kaip tai: Alų, Arielką, Likierą, Vyną ir visokius Cigarus pirmos klesos, taipgi siuncziu pinigus visas dalis svieto. Pardūdu Laivakortes ant visų linijų. Apart to dūdu kiekvienam prieteliszka rodą.

Todėl nepamirszkite jog mano **HO TELIS** po No 1837 Main Ave. Providence, **SCRANTON, PA.**
Petras Lipavyczia,

Deimanto Elektros Kryzius.

Vadinamas teipgi Volta Kryzius, keleta metu atgal tapo laz rastas Austrijoje, ir pasidėkavojant savo naudai kryzius tas veik prasipatino Vokietijoje, Francuzijoje, Skandinavijoje ir kitose Europos szalies, ir sziamdien yra labiausiai pageldinamas kaip galingas vaistas nuo Reumatizmo ir daugelio kitų kuno negaliu.

Elektros Diemanto Kryzius gydo Reumatizma telp muskulu kaip ir sanariu. Neuralgija ir kitus kuno skaudėjimus, Nerviszuma, Nervu nusilpnėjima, Silpnuma, Prastota Nerwu Gyvuma, Nervu Nupuolima, Nemiga, Abejotinguma, Dvasios Nupuolima, Hysterija, Paralyziu, Sustengima, Drebuly, Neuralgija, Apopleksija, Nuomara, szv. Vito Szoki, Szirdies Plakima, Galvos skandėjima ir visus Nerviszko sistemo sugedimus.

Veikmė jo apsirėszkia vati per save begyje keletos dienu, bet kartais užtrunka keles dienas.

Kryzių reikia nezeit diena ir nakti, pakabinta ant szilkinio szniuruko ant kaklo, augszciau szirdines indoubos. Mėlynoji pusė turi but in spaczia apversta. Priez naudojima ir viena syki ant dienos po to indė: Kryziu in truputį drungna geriamio skyscio skystima ir laikyk per keleta minucziu. Vaikama ziurint pagal amziu, ukansa reik su vandeniu atskiesti. Preke to Kryziaus yra vienas doleris ir gvarantuojame, kad jis suteiktokia pat nauda kaip kad ceriausiaije elektriszki dirzal. Kaszuojanti penkiolika bel dvidezimitė sykiu daugiau. Koznaa szelmynos eanarys, svelkas ar ligotas, niekados neturi but be to Elektriszko Kryziaus, kura yra geriamiu gelbėtojum priez visokias kuno negales ir skauemas. Prisiusk viena doleri per

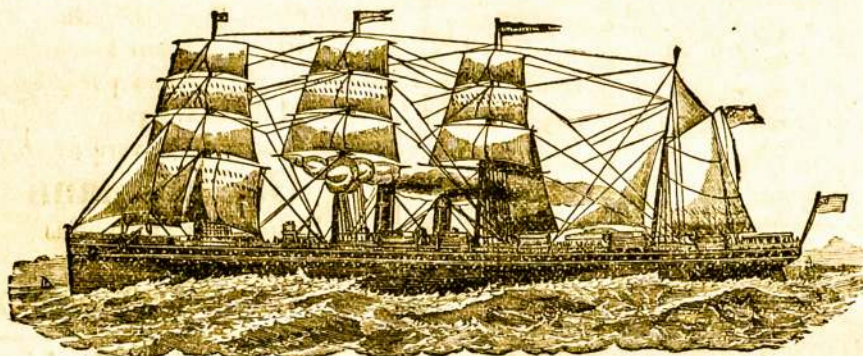
expresu, ar money orderj arba registruotoj gromatoj, o mes tamstai savais kasztais pasiusme viena Elektriszka Diemanto Kryziu, arba 6 už \$,00. Gaunamos tukatsncziats rekomendacijos nuo ypatu kurios su pagelba szio Stebuklingo Kryziaus iszsigydė. Yra uztektina dėl parodymo jo magiszkos galybes. Szta! pora teklu rekomendaciju:

Asz naudojansi jusų Diemanto Elektros Kryzių nuo 21 Kovo ir persitikrinau, kad tas kryzius tikrai telp pagelbingas, kaip sakėtė. Per ilga laiką asz negalėjau valdyti savo deszines rankos ir daug kentėjau: visada turėdavau laikyti ją pariszta. Po naudojimo begyj dviejų sanvaiczių jusų Diemanto Elektros Kryziaus galėjau apsieti jau Le pariszimo. Dabar su ta ranka neszu pilna kibira vandens. Asz ir nežinau, kaip atidėkavoti jums uz telp didėle suteikta man pagelba.

ANDRES MADSEN, 2655 Quiney Ave., OGDEN UTAH, April 15 1892

The Diamond Electric Cross Co. Dept 27, 306 Milwaukee ave., CHICAGO,

Gerbtini Tautiečiai!

Turiu už garbę praneszti visiems lietuviams, jog epsiemiau agentyste ant labaigerų linijų. Taigi parduodu Lavakortes ir siuncziu pinigus į visas dalis svioto. Užtikrinu jog su, nuo manęs pirktoms laivakortėms pervaziuosit didmarj per 8-9 dienas. Nusiuencziu pinigus į Lietuvą ir į kitus krasztus pasaulės, labai greitai.

Prie to apsaugoju naminius rakandus (furniture) nuo ugnies (fire-insurance). Turiu labai czystą ir puikią užeigą dėl svetelių, užlaikau vyną alų, degtinę ir kitokius gėrymus, kurie žinau patiks dėl lietuvių ir ne prabaszezius nepaniekytų. Su guodone Kazimjeras Baltrukonis.

Adrisuokit sziteip: **CHAS V. BOLTH,**
686 North Rivers Side str. WATERBURY, CONN

KAZUNO

TRAJANKA, TRAJANKA, TRAJANKA!

Privalo rasti kiekvienoje szeimyniszkoje stuboje, nes yra svarbi naminė gyduolė.

Trajanka suramina nuvargusius nervus, pagerina smoką ir apmalszina Gumba. 65 ct. su prisiuntimu per pacztą.

GUMBO-KURA, GUMBO-KURA.

Senei laukta gyduolė nuo Gumbo, patrukimo, skaudėjimo po krutine ir tam panaszių ligų, Gumbo-kura ne tik apmalszina, bet ir praszalina Gumbą \$1.00 už praparetą su prisiuntimu \$1.25.

Raszik pas aptiekoriu:

L. M. KAZUNAS,

107 S. Main str. SHENANDOAH, PA.

Dr. Leonard Landes, BUK GATAVAS DEL VASAROS

sudrutinimui jusų sistemos; sveikas kunas su czystu ir apszciu krauju lengvai pergales vasaros užpuolimus.

Severa's Blood Purifier

su pažadintoju trovėjimo, czystytoju krauju nuo užsinuodijimo ir stiprintojas raumenų, bus geriausia apsauga nuo ligų.

Preke \$1.00

W. F. SEVERA.

MANUFACTURING PHARMACIST.
CEDAR RAPIDS, IOWA.

Severos gydūles yra gaunamos pas A. Groblevskj, 111 Main str. Plymouth, Pa.

Dr. Leonard Landes, Lietuviszkas Daktaras.

134 E. 24 Ul. New York.

Garsingis gydytojas vyriszku ir moteriszku ligų. Mokinosi universitete New Yorke, praktikavo ligonbucziuose; Vielniuje, Berlyne, karaliszkoje mokykloje Londone, buvo perdetiniu mokslo Labanon, Bellevue, Port Graduale Hospital College ir t. t.

Uz tikrina iszgydyma

visų slaptų ir paprastų ligų, kaip tai: plauczių, kepenų, skaudėjimū vidurių galvos, nepomietj, apalpimū, skaudulius, zaizdas, tynimū, moteriszkas ligas ir nevaisingumū. Gydymui nerviszku ligų reikia naudot elektrikinius prietaisus.

Ligas lytiszku dalju

iszgydysiu į keles dienas, taipogi ligas pilvo, uždegimū žarnų, iszdziuvimū pieno, skaudėjimū lupų, nosies, akių, ausų, nustojimū pajiegu ir t. t. Iszgydymū užtikrinu kiekviename atsitikime. Chroniszkas ligas gyduau pasekmingai, ir slepemas ligas užlaikau slapytbėje.

Dr. Leonard Landes.

134 E. 24th st., Cor. Lexington Ave.

Offiso valandos: nū 9 ryto, iki 1 po pietų
nū 5 po pietų iki 8 vakaro
Nedeliomis: nū 8 iki 10½ val. ryto;
nū 2 iki 4 val. po piet.

Rodos per gromatas dykai.

Uzpraszydami gydyklas prisiuskite \$1.00.

Jeigu sergi, tai parazyk kiek turi metų, kiek sveri ir apraszik savo ligą, o asz prisiųsiu gydyklas kuriomis iszsigydysi.

LIETUVISZKAS KRIAUCZIUS Kaz. Miliszauskas

256 E. Market str. Wilkes-Barre, Pa.

Siuva puikiausiai visokius siutus pagal naujusia madą, duoda drutą ir gerą materiją ir už pigę prekę.

Teipogi senus ant naujų perdirba. Visi pas savo Tautietj.

W. SŁOMINSKA,

679 Milwaukee Avenue, CHICAGO, ILL.

Mano Dirbtuve tapo
Apdowanota

DWIEMS MEDALIAIS

ant Kosciuszkos Parodos už rupestringą, teisingą ir artistiszka iszdirbimū.

KARUNŲ, SZARPŲ,
KUKARDŲ, ROZETŲ,
BERLŲ, MARSZALKINIŲ LAZDŲ ir tt.

Turiu už garbę apreikszi gaudotiniems Kunjams ir guodotin. Draugystėms, kad asz dirbu visus augszciaus paminėtus daigtus Pigiausei, Teisingiausei ir Geriausei, nes per 30 metų užsiimdama iszdirbimais igijau geriausę praktiką ir dėl to galiu viską padirbt pigiau ir geriau negu kiti fabrikai.

Su guodone

W. SŁOMINSKA, 679 MILWAUKEE AV., CHICAGO, ILL.

